

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Полацк

Аляксандр ПАЗНЯК:

«ПОЛАЦК ПАВІНЕН ПРЫМАЦЬ ЗА ГОД НЕ МЕНШ ЗА МІЛЬЁН ТУРЫСТАЎ»

...У прыёмнай нас прасілі трохі пачакаць. Быў самы пачатак працоўнага дня, а старшыня Полацкага гарвыканкама Аляксандр ПАЗНЯК ужо вёў прыём грамадзян — разам з дырэктарам КУП «ЖКГ г. Полацк» яны выслушвалі праблемы жыхароў горада. Праз некаторы час у прыёмнай з'явіўся Аляксандр Рыгоравіч і запрасіў журналістаў «Звязды» ў свой кабінет — у нас было хвілін 40 на гутарку. А пагаварыць, дарэчы, ёсць пра што — самы старажытны горад Беларусі рыхтуецца да юбілею: у наступным годзе Полацк будзе адзначаць 1150-годдзе з часу першага ўзгадвання ў летапісах. Якім падобны горад да гэтай даты і чым жыве? Гэтыя пытанні мы задалі Аляксандру Пазняку.

Чым прываблівае Полацк? Першае, сваёй душой і душой яго жыхароў. Менталітэт палачан трохі другі, калі параўноўваць з іншымі жыхарамі заходняй часткі Беларусі. На мой погляд, яны больш душэўныя. Але пры гэтым заўважу, што ёсць і другі бок медаля: мне, напрыклад, хацелася б, каб ход думак і дзеянняў палачан быў больш хуткімі. Я хачу бачыць жыхароў горада больш ініцыятыўнымі, больш крэатыўнымі ў выкананні тых спраў, якія нам неабходна рабіць.

Вы, напэўна, ведаеце, што ў наступным годзе Полацку споўніцца 1150 гадоў — я маю на ўвазе, з першага ўзгадвання яго ў летапісах. У нас у горадзе 11 цудоўных музеяў, жамчужна архітэктурнай думкі XI і XVIII стагоддзяў — Сафійскі сабор, Спаса-Еўфрасіннеўскі манастыр XII стагоддзя, які быў заснаваны самай заступ-

стоянкі, і духоўна-асветніцкі цэнтр, і бізнэс-цэнтр. Праўда, пакуль прадпрымальнікі вельмі асцярожнічаюць — толькі адна турэцкая кампанія, з якой мы заключылі нядаўна інвестыцыйную дамову на конт будаўніцтва атэля, выказала жаданне вывучыць магчымасць будаўніцтва якога-небудзь аб'екта ў складзе гэтай турыстычнай інфраструктуры. Але мы ў пачатку вялікага шляху — таму ў нас усё наперадзе.

— Добра, калі ўжо загаварылі пра бізнэс, то, калі ласка, раскажыце, як у Полацку развіваецца прадпрымальніцкая ініцыятыва?

— Пачну, напэўна, з таго, што па выніках 2010 года Полацк быў прызнаны лепшым горадам для выдзялення бізнэсу ў Рэспубліцы Беларусь сярод гарадоў з насельніцтвам больш за 50 тысяч чалавек (гэты конкурс праводзіцца вядучымі бізнэс-асацыяцыямі краіны сумесна з Мініканомі. — Аўт.). Прыкладна траціна паступленняў у бюджэт горада — гэта паступленні ад малага бізнэсу: ад 2,5 тысячы індывідуальных прадпрымальнікаў і каля 500 малых прадпрыемстваў. У нас пры гарвыканкаме існуе цэнтр падтрымкі прадпрымальніцтва, у якога ёсць яшчэ вялікі рэзервы ў працы.

Чаму мы прызнаны лепшымі? Бо мы даём зялёнае святло любой ініцыятыве. Хочаш працаваць — калі ласка, працуй. Ніякіх бюракратычных замарочак з нашага боку няма і не будзе. І спадзяюся, што дзякуючы такому падыходу гарвыканкама доля паступленняў у бюджэт ад прадпрымальніцтва будзе толькі расці. Гэта вельмі важна, бо калі чалавек мае сваю справу, калі ён з'яўляецца Gasпадаром, тады ён і ў сацыяльным, і ў грамадскім, і ў палітычным плане больш карысны для краіны: ён не будзе шарахацца з боку ў бок, не будзе збягаць на заробкі ў тую ж Расію — ён проста будзе весці сваю справу. А наша задача — стварыць яму для гэтага ўмовы, што мы і робім.

Наогул, для таго, каб Полацк, як калыска беларускай дзяржаўнасці, развіваўся, павінен быць моцны бюджэт. І каб ён быў сапраўды паўнаважным і поўным, павінна добра працаваць уся эканоміка. Вынікі года паказваюць, што ў значнай ступені ў нас гэта атрымліваецца. Прынамсі, аб'ём вытворчасці прамысловай прадукцыі за 10 месяцаў склаў больш за 170%. Я лічу, што гэта добры паказчык. Фактычна такі ж і рост прадукцыйнасці працы.

Калі казаць пра ўдзельную вагу інавацыйнай прадукцыі, то яна складае каля 30% ад усяго аб'ёму. Гэта добра, бо інавацыйная прадукцыя мае большы шанец быць прададзенай на экспарт — а гэта валютныя паступленні. Але, прызнаюся, хацелася б бачыць больш інавацый на нашых прадпрыемствах. У нас на сёння няма яшчэ пакуль сістэмы па прыцягненні інвестыцый у інавацыі, няма структуры, якая б займалася трансферам перадавых тэхналогій і вучыла маладых прадпрымальнікаў бізнэсу. Але мы плануем стварыць бізнэс-інкубатар, стварыць дзейную інавацыйную праграму, стварыць цэнтр трансферу тэхналогій — каб любія тэхналогіі, вынаходніцтвы або карысныя мадэлі маглі максімальна хутка ўкараніцца ў вытворчасць. Дарэчы, паказальны наступны факт: нядаўна ў Мінску прайшоў Беларускі інавацыйны тыдзень, і Полацк адзіны з адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак краіны там удзельнічаў нароўні з міністэрствамі і канцэрнамі. Мы зрабілі свой стэнд, прадставілі інвестыцыйныя і інавацыйныя прапановы. У выніку гэтай нашай ініцыятывы адбылося некалькі перамоў, якія, магчыма, дапамогуць (дай Бог, каб не сарвалася) прыцягнуць у горад некалькі дзясяткаў мільяёнаў еўра інвестыцый.

— А можаце некалькі прыкладаў прывесці — што ж такога інавацыйнага выпускаюць полацкія прадпрыемствы?

— Ну вось самы просты прыклад: прадукцыя завода «Тэхналіт Полацк», па якую прыязджаюць расіяне і закупляюць оптам — гэта казаны для юшкі з накручай-патэльняй. Ці вось другі прыклад сапраўды інавацыйнай прадукцыі: у нас ёсць папярэдняя дамоўленасць з італьянскай кампаніяй па арганізацыі вырабу профілю з кампазітных матэрыялаў на аснове драўняных адходаў і адходаў бытавой тэхнікі. У нас у краіне такой вытворчасці няма, і мы плануем яе наладзіць. Бізнэс-план праекта ўжо ёсць, станоўчае заключэнне Міністэрства эканомікі мы атрымалі. Чакаем, што ў пачатку новага года пойдзе ўжо практычны працэс па будаўніцтве гэтай вытворчасці кампазітных матэрыялаў.

— Дарэчы трохі пагутарым пра сацыяльную сферу: ці шмат сёння зарабляюць палачане?

— Я не думаю, што зарплата ў сярэднім па краіне вельмі адрозніваецца (ну, магчыма, за выключэннем горада шахцёраў). Яна адрозніваецца толькі па розных катэгорыях працаўнікоў — адзін узровень заробкаў у банкіраў, другі — у будаўнікоў, трэці — у настаў-

Спаса-Прабражэнская царква на тэрыторыі Спаса-Еўфрасіннеўскага манастыра, які заснаваў Еўфрасіння Полацкая ў XII ст.

Геаграфічны цэнтр Еўропы — у Полацку.

нікаў і гэтак далей. Калі ж казаць пра Полацк, то ў нас сярэдняя зарплата за апошні месяц складала каля 2 мільяёнаў рублёў па горадзе. Гэта, з аднаго боку, надрэна, але з іншага — хацелася б, безумоўна, больш. Будзем рабіць усё магчымае, каб яе павысіць. Бо тыя лічбы, якія я называў па аб'ёме прамысловай вытворчасці, па прадукцыйнасці працы, паказваюць, што рэзервы для павышэння заробкаў ёсць. І ёсць яшчэ паказчыкі, да якіх павінны імкнуцца ўсе арганізацыі — гэта прыбытак і рэнтабельнасць продажы. Усё, што вырабляецца, павінна быць разлічана ў першую

чаргу на спахвіцце — гэта самае галоўнае. А з прыбытку можна і зарплата павышаць, і людзей прыміраваць, і ствараць яшчэ нейкія сацыяльныя пакеты. Дарэчы, рэнтабельнасць продажы ў нас у сярэднім па горадзе складае каля 10% — гэта вельмі добры паказчык эфектыўнасці працы.

— Аляксандр Рыгоравіч, вы перад гутаркай з намі прымалі гадзінку на асабістых пытаннях. Што сёння больш за ўсё хвалюе палачан?

— Пытанні розныя. Вось, напрыклад, самае апошняе. Прышлі сем чалавек, якія гандлююць на так званым «блышным» рынку, і пытаюцца: з аднаго боку мы вядзём горад у цывільзацыю, хочам каб ён прыгажэў і прыгажэў, а з іншага боку, у цэнтры горада якраз на тэрыторыі паміж дамамі знаходзіцца «блышны» рынак... І сапраўды, калі імкнемся да цывільзацыі, трэба і гандалі рабіць цывільізаваным. І прынялі рашэнне гэты «блышны» рынак упарадкаваць, бо тратуры прызначаны для людзей, вуліцы — для машын, а гандлёвыя плошчы павінны быць абсталяваныя як мае быць — каб дах быў, нейкія санітарныя «выгоды». Таму вось і раіліся з гэтымі грамадзянамі, як планы лепш рэалізаваць.

Ну а калі казаць наогул, то напэўна, як у любым горадзе, грамадзян перш за ўсё турбу-

У наступным годзе Полацку — 1150 гадоў!

Пра тое, якія святочныя мерапрыемствы запланаваны да гэтай даты, нам расказала намеснік старшыні гарвыканкама па сацыяльных пытаннях Святлана АЛЯКСЕЕВА:

— У нас ужо падрыхтавана канцэпцыя святочных мерапрыемстваў, ёсць праект эмблемы святкавання. Зараз усё гэта праходзіць узгадненне на ўзроўні рэспублікі. Наогул, у нас увесць 2012 год будзе юбілейны — плануем правесці міжнародную прамаслаўную канферэнцыю з удзелам прадстаўнікоў гарадоў трох святых Сафіі, хрэсны ход і сумеснае богаслужэнне царкоўных іерархаў Ноўгарада, Кіева, Полацка ў Спаса-Еўфрасіннеўскім манастыры, а таксама конкурсы дзіцячых творчасці, прыгажосці, аўтарскай песні, фотаконкурс, кірмаш рамёстваў «Горад майстроў» і іншыя мерапрыемствы. Асноўныя ж святкаванні мяркуецца правесці ў канцы мая — пачатку чэрвеня. Дарэчы, нават ЮНЕСКА ўключыла 1150-годдзе Полацка ў календар памятных дат ЮНЕСКА на 2012-2013 гады. Горад атрымае магчымасць правесці ў свой гонар фотавыставу «Полацк старажытны» і «Полацк сучасны» ў штаб-кватэры ЮНЕСКА ў Парыжы.

Таксама адзначу, што на святкаванні юбілею будзе шмат гасцей: прадстаўнікі афіцыйных дэлегацый, творчыя калектывы, майстры і рамеснікі гарадоў-пабрацімаў. Святкаванні аб'явае быць цікавым і яркім, таму запрашаем усіх чытачоў «Звязды» таксама далучыцца да свята нашага горада!

ніцай нашай краіны, нашага горада прападобнай Еўфрасінняй Полацкай... У гэтай сувязі намі распрацавана канцэпцыя турыстычнай інфраструктуры вакол Спаса-Еўфрасіннеўскага манастыра і вакол Сафійскага сабора — над гэтым мы працавалі некалькі месяцаў, а зараз рыхтуем праект адпаведнага нарматыўнага акта і шукаем інвестара.

На мой погляд, Полацк павінен адназначна стаць цэнтрам турызму, найбольш наведвальным месцам у нашай краіне. Яшчэ і таму, што тут знаходзіцца геаграфічны цэнтр Еўропы — адпаведныя разлікі зрабілі спецыялісты РУП «Беларэаксімгаз» і мы ў 2008 годзе ўсталявалі памятник знаку.

— Дарэчы, калі гаварыць пра турызм, — колькі сёння турыстаў наведвае Полацк? І як вы лічыце, ці можна павялічыць турыстычны паток?

— Безумоўна можна павялічыць! На маё здзіўленне, калі я сюды прыехаў працаваць, то статыстыка па турызме не вялася. Таму гэтым летам мы на пляцоўках каля Сафійскага сабора і Спаса-Еўфрасіннеўскага манастыра, дзе спыняюцца аўтобусы, паставілі спецыяльныя гандлёвыя пункты. І прадаўцы запісалі, колькі

Полацк першым з беларускіх гарадоў падпісаў Пакт мэраў

У канцы верасня гэтага года Аляксандр Пазняк, старшыня Полацкага гарвыканкама, падпісаў у нямецкім горадзе Фрыдрыхсхафене дэкларацыю аб далучэнні Полацка да Пакта мэраў. Такім чынам Полацк стаў першым горадам у Беларусі, які ўзяў на сябе абавязальнасць па рэалізацыі стратэгіі Еўрапейскага саюза ў галіне энергетыкі і аховы клімату (стратэгія «20-20-20»).

Сутнасць гэтай стратэгіі заключаецца ў тым, каб да 2020 года скараціць выкіды вуглякіслага газу на 20%, павялічыць долю выкарыстання альтэрнатыўных крыніц энергіі да 20% і паменшыць энергаспажыванне на 20%.

А ўжо ў канцы лістапада Аляксандр Пазняк прадстаўляў Полацк на штогадовай цырымоніі Пакта мэраў у Брусэлі. На гэтае мерапрыемства з'ехалася больш за тысячу удзельнікаў, сярод якіх былі кіраўнікі буйных рэгіёнаў і гарадоў Еўропы — Лондана, Мюнхена, Бухарэста, Рыма, Варшавы і г.д. Таксама ў рамках цырымоніі Пакта мэраў прайшоў форум, дзе абмяркоўваліся значэнне і перспектывы гэтай ініцыятывы.

— Я лічу, што такі фармат дае магчымасць кіраўнікам мясцовых органаў сустрэцца паміж сабой для абмеркавання сумесных мерапрыемстваў па развіцці энергетыкі. Не сумняваюся, што такі дыялог даасць дадатковы імпульс да дасягнення мэт па энергазберажэнні як у Еўропе ў цэлым, так і ў горадзе Полацку ў прыватнасці, — перакананы старшыня Полацкага гарвыканкама Аляксандр ПАЗНЯК.

Такі цудоўны будынак школы — гонар для горада і краіны.

на і гэтак далей. Калі ж казаць пра Полацк, то ў нас сярэдняя зарплата за апошні месяц складала каля 2 мільяёнаў рублёў па горадзе. Гэта, з аднаго боку, надрэна, але з іншага — хацелася б, безумоўна, больш. Будзем рабіць усё магчымае, каб яе павысіць. Бо тыя лічбы, якія я называў па аб'ёме прамысловай вытворчасці, па прадукцыйнасці працы, паказваюць, што рэзервы для павышэння заробкаў ёсць. І ёсць яшчэ паказчыкі, да якіх павінны імкнуцца ўсе арганізацыі — гэта прыбытак і рэнтабельнасць продажы. Усё, што вырабляецца, павінна быць разлічана ў першую

чаргу на спахвіцце — гэта самае галоўнае. А з прыбытку можна і зарплата павышаць, і людзей прыміраваць, і ствараць яшчэ нейкія сацыяльныя пакеты. Дарэчы, рэнтабельнасць продажы ў нас у сярэднім па горадзе складае каля 10% — гэта вельмі добры паказчык эфектыўнасці працы.

— Аляксандр Рыгоравіч, вы перад гутаркай з намі прымалі гадзінку на асабістых пытаннях. Што сёння больш за ўсё хвалюе палачан?

— Пытанні розныя. Вось, напрыклад, самае апошняе. Прышлі сем чалавек, якія гандлююць на так званым «блышным» рынку, і пытаюцца: з аднаго боку мы вядзём горад у цывільзацыю, хочам каб ён прыгажэў і прыгажэў, а з іншага боку, у цэнтры горада якраз на тэрыторыі паміж дамамі знаходзіцца «блышны» рынак... І сапраўды, калі імкнемся да цывільзацыі, трэба і гандалі рабіць цывільізаваным. І прынялі рашэнне гэты «блышны» рынак упарадкаваць, бо тратуры прызначаны для людзей, вуліцы — для машын, а гандлёвыя плошчы павінны быць абсталяваныя як мае быць — каб дах быў, нейкія санітарныя «выгоды». Таму вось і раіліся з гэтым і грамадзянамі, як планы лепш рэалізаваць.

Ну а калі казаць наогул, то напэўна, як у любым горадзе, грамадзян перш за ўсё турбу-

Павел БЕРАСЕЎ, Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

Медавуха «Крамбамбуля» для Дзеда Мароза

Вядомы ўсяму гораду магазін № 19 стаіць на ўездзе ў Полацк ужо пяцьдзесят гадоў. Людзі здаўна далі яму простае і цёплае імя — «Анькін магазін». На здымку: сённяшня загодчыца Ніна КАВАЛЕНКА (злева) і прадавец Снежана КАЖАМЯКА.

Сваю гутарку з дырэктарам універнага камунальнага прадпрыемства «Полацк-гандаль» Святланай Сінкевіч мы пачалі з таго, што разам усломлілі «паданні даўніны глыбокай».

— Можна спрачацца, ці быў Полацк, які ўзнік на акіяўных гандлёвых шляхах, народжаны менавіта гандлем. Адно несумненна, — кажа Святлана Уладзіміраўна, — хуткаму яго развіццю заўсёды спрыяла выгаднае геаграфічнае становішча. Полацкіх купцоў ведалі па ўсім свеце. Нездарма ўжо ў нашы дні ў горадзе ўстаноўлены помнік купцу. Існуе нават павер'е, што калі пацёрці яму жывот, патрымацца за кашалек і пачапаць грошкі, то яны ракой пацякуць.

Так што наша прадпрыемства з'яўляецца адным са старэйшых у горадзе, і асабіста я ганаруся, што тут працую. Бо атрымліваецца — мы прадажаем гандлёвую справу, распачную мудрымі прадкамі.

А пачаткам дзейнасці прадпрыемства па ацэньванні рознічнага гандлю можна лічыць 1944 год, — працягвае свой расказ Святлана Уладзіміраўна. — Менавіта з таго часу Полацкі гархарчпрамгандль дзейнічаў як гандлёвае прадпрыемства. Сёння ўнівернага камунальнага прадпрыемства «Полацк-гандаль» з'яўляецца адным з буйнейшых калектываў горада. У складзе УКП больш за 90 аб'ектаў, на якіх заняты амаль тысяча працуючых. Праз сваю сетку магазінаў, адну з самых буйных у Віцебшчыне, ацэньваюць рознічны і аптвы гандаль, грамадскае і школьнае харчаванне — тут сваю сетка расстранаў, кавярняў, кафетэрыяў, закусачных і сталовых. У кандытарскіх цэхах выпускаем уласную прадукцыю, аказваем паслугі па захоўванні і складзіраванні тавараў, па арганізацыі перавозкі

грузаў. Аказваем таксама маркетынгавыя паслугі, займаемся нарыхтоўкай і закладкай на захоўванне плодова-агародніннай прадукцыі для Полацка. Здаём у арэнду нерухомую маёмасць, прадастаўляем комплекс паслуг на базе адпачынку...
Усё ж галоўная наша каштоўнасць — людзі. Тых, хто стаў каля вытокаў калектыву, і тых прафесіяналаў, маладых спецыялістаў, хто сёння сваёй штодзённай працай паспяхова вырашае складаныя вытворчыя задачы.
Прафесіяналізм і добры характар супрацоўнікаў сталі візітнай карткай нашай гандлёвай сеткі. Гэта робіць УКП «Полацк-гандаль» безумоўным лідарам сярод гандлёвых прадпрыемстваў горада, арыенцірам для канкурэнтаў і любімым месцам для пакупак і адпачынку палачан і гасцей горада.
Адметнай рысай прадпрыемства з'яўляецца яго сацыяльная арыентаванасць. Мы абслугоўваем не толькі цэнтр горада, але і ўскраіны, прыватны сектар, які ў Полацку вельмі вялікі. Адчуваем сваю адказнасць перад людзьмі і працуем — не там, дзе выгада, а дзе патрэбны. У нашых не вельмі буйных, але шматпрофільных магазінах на гарадскіх ускраінах — сапраўды вялікі асартымент харчовых і прамысловых тавараў, за што людзі ўдзячныя. Ім не патрэбна нешта прывозіць з горада — усё ёсць у сваім магазіне. Людзі павінны мець магчымасць купіць хлеб, малако і іншыя тавары першай неабходнасці побач са сваім домам, гэта аксіёма.
Напрыклад, у Ноўцы ёсць невялікі магазінчык, які ў народзе называюць не па нумары, а проста — «Анькін магазін». Такі васьм'яцэвы каларыт. Гадоў дваццаць назад тут працавала загодчыца Ганна Аляксандраўна, прозвішча не запомнілася. Але, відаць, добра працавала, і людзі гэта не забылі. Жыхарам Ноўкі не патрэбна ехаць у гіпермаркет, дастаткова наведаць свой «Анькін магазін».

Уласна кажучы, так і ва ўсіх астатніх магазінах. Падбор асартыменту персанальна кантралюе намеснік дырэктара «Полацк-гандлю» Алена Анатолеўна Андрэева, і адбіраецца толькі тое, што карыстаецца ў людзей рэальным попытам. Пажаданы пакупніку ўліваюцца ў першую чаргу.
Такім чынам, УКП «Полацк-гандаль» — сацыяльна арыентаванае прадпрыемства дзяржаўнага гандлю. Паказальны ў гэтым сэнсе прыклад магазіна № 59, які знаходзіцца ў раёне Марыненка і дзе для тых слабых насельніцтва,

Сярод вырабаў кулінараў ёсць і «Корн-Дог» — запечаная сасіска на палачцы. Пакаштаваць такую радзю для нашай кухні страву прапануе бучыцца кавярні «Льдзінка» Любоў Марахоўская.

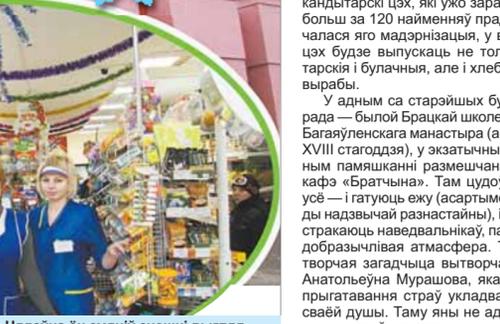
змагаюцца пашырыць гандлёвыя плошчы магазіна «Дзіцячы свет». Зараз гэта сапраўдны гандлёвы цэнтр, якому па-добраму пазыздросцілі нават віцебскія калегі.
— Завяршаецца год. Папярэднія вынікі ўжо вядомы?
— Год, як вядома, быў складаным. Тым не менш па ўсім выніках выходзім на ўсе сацыяльныя параметры, выконваем паказчыкі сацыяльна-эканамічнага развіцця. У першую чаргу — дзякуючы калектыву. Гэта той самы выпадок, калі кадры сапраўды вырашаюць усё.
— Ці атрымліваецца прадаваць палітэку пашыраючы гандлёвыя магчымасці, Святлана Уладзіміраўна?
— Калі спынімся ў сваім развіцці — страцім тэмп, страцім і кліенту. На гэты год было прадуадзінена, што асвоім адзін мільярд 780 мільёнаў рублёў інвестыцый, у асноўным на рамонт і далейшае развіццё гандлёвай сеткі, і работа ў гэтым напрамку вядзецца актыўна. Скажам, у горадзе да апошняга часу не было спецыялізаванага магазіна «Тканіны», і вось зусім нядаўна, 31-та кастрычніка, мы яго адкрылі. Выбар там цудоўны, працуюць выдатна падрыхтаваныя прадаўцы-кансультанты, гандлюем прыгожымі і якаснымі тканінамі, у асноўным айчыннымі.

якія маюць патрэбу ў падтрымцы з боку дзяржавы, праводзяцца пэўныя акцыі кожны дзень. Пенсіянеры, інваліды, мнагачэтная сем'я атрымліваюць тут пакет тавараў з 50-працэнтнай зніжкай. У пакет уваходзяць рыба, каўбаса, малако, хлеб, крупы. Напярэдадні Новага года яшчэ адзін магазін — № 25, размешчаны недалёка ад цэнтра горада на вуліцы Кастрычніцкай, пачне сваю работу ў статусе сацыяльнага.
У сваёй цановай палітыцы ўлічваем спад плацежаздольнасці насельніцтва — гандлёвую надбавку ва ўсіх магазінах і прадпрыемствах грамадскага харчавання вызначаем рэальную, «пад'ёмную». Па ўсіх таварных групам ёсць пералік прадукцыі, якая рэалізуецца з мінімальнай гандлёвай надбавкай. Максімальную мы не выкарыстоўваем наогул.
Частка дзяржаўнай сацыяльнай палітыкі — увага да дзяцей. Мы адмовіліся ад арэндатару і дзякуючы гэтай

Так выглядае абноўлены інтэр'ер кавярні «Спатканне».

Афіцэнтка Наталля СЕЛІСТРОўСКАЯ: «У нашым меню ёсць стравы смачныя і карысныя!»

Магазін № 25 працуе кругласутачна. Нядаўна ён змяніў знешні выгляд, радуючы вока і інтэр'ер. На здымку: загодчыца Антаніна ЗУЕВА (у цэнтры), прадаўцы Ірына ПАЗНЯКОВА і Валіяціна ПАРАМОНАВА.

Там жа аказваем сваім пакупніцам паслугі і швацкі-модэльера.
Зараз працуем над бізнэс-планам на 2012 год і прадуадзінваем далейшае павелічэнне магчымасцяў, закупку сучаснага гандлёвага абсталявання, перавод магазіна на самаабслугоўванне, мадэрнізацыю аб'ектаў грамадскага харчавання.
Пачаўся перадынамізм. Праходзяць традыцыйныя кірмашы, для якіх пастаўшчыкі і мы робім дастаткова вялікія скідкі. Напрыклад, дамовіліся аб сумеснай акцыі з Віцебскім мясакамбінатам. Яны робяць сваю скідку, а мы прымяняем мінімальную гандлёвую надбавку — у выніку выйграе пакупнік. Вядзём продаж і пракат карнавальных навагодніх касцюмаў. Ідзе рэалізацыя сувенірай прадукцыі, што зусім не лішне ў горадзе, які знаходзіцца ў самым цэнтры Еўропы і выдае сваім гасцям адпаведны сертыфікат.
— Раскажыце крышчу пра грамадскае харчаванне.
— Усё грамадскае харчаванне (а за гэты напрамак адказвае намеснік дырэктара Людміла Сяргееўна Лось) разбіта на пяць аб'яднанняў. Я ўжо коротка ўпамінала, што сярод іх — адрыцкая сетка сталовых і кафе, рабочыя сталовыя, камбінат школьнага і студэнцкага харчавання,

Дырэктар УКП «Полацк-гандаль» Святлана СІНКЕВІЧ.

сумесна з органамі кіравання адукацыяй праводзіць мотанакіраваную работу па ўдасканаленні сістэмы і самой практыцы школьнага і студэнцкага харчавання, умацаванні яго мастэрыльна-тэхнічнай базы, прывіцці культуры і навываў здаровага харчавання. А таксама па зніжэнню яго кошту — напрыклад, фрукты, сыры, ёгурты, сок і разліўныя напоі рэалізоўваюцца без прымянення націжкі.
Сваё акрэдытаванае лабараторыя пастаянна праверае якасць школьнага і студэнцкага харчавання. А таксама праверае прадукцыю, якая паступае на нашу плодова-агароднінну базу, на наяўнасць нітрату.
— Сетка гандлю і грамадскага харчавання развіваецца. Значыць, дабавляюцца і працоўныя месцы. Дзе вы бераце кадры?
— Рытуем у сваім вучэбным класе. А яшчэ пасля заканчэння навучальных устаноў сёлета да нас прыходзілі 11 маладых спецыялістаў (летась — 14). У тым ліку пасля Мінскага ўніверсітэта абслугоўвання. Працуюць тэхнолагамі, паварамі, бучыцкамі, кандытарамі. Хаця кадравы голад застаецца адчуваемым, асабліва ў грамадскім харчаванні. Праз «Звязду» — парламенцкую і ўрадавую газету — мы запрашаем да сябе тых, хто хацеў бы ўліцца ў нашу справу. Прыемна са шчырым сэрцам, узамем будзем працыць толькі аб адным — любіць сваю прафесію. Стаў усе атрымліваецца.
Каб зацікавіць людзей, уявілі новую сістэму аплаты працы. Зарплата налічваецца ў прамой залежнасці ад таварабароту з улікам асабіста-

га каэфіцыенту. Разам з сістэмай прамавання гэта стварае прамую зацікаўленасць у выніках працы. Наогул, мы стараемся стварыць такую матывацыю, каб чалавек хацеў працаваць. Нават зацікавілі людзей лепш сачыць за ўласным здароўем. Калі на працу месца работніца не брала бальнічны ліст, яна атрымала плюс да заробку не менш за сто тысяч рублёў.
Членам калектыву прадстаўляюцца так званыя сацыяльныя трансферты ў форме рэстармій пацукі за тавары прамысловыя групы. Такі саваеаблівы беспрацэнтны крэдыт вельмі дарэчы зарэз.

— Мяркуючы па ўсім, у «Полацк-гандль» працуюць вельмі творчыя людзі. Падзіліцеся, калі ласка, сваімі стратэгічнымі планами.
— У новым годзе плануем адкрыць Цэнтр маладзёжнай моды, які будзе гандляваць і айчыннымі таварамі, і высакіа-касным імпартам. Збіраемся адкрыць магазін падарункаў, якая ў горадзе пакуль няма. У планах — арганізацыя гандлю праз інтэрнэт. Ужо зараз мы сярбруем з высокім тэхналогіямі — выйшлі ў лідары ў выкарыстанні пакупнікамі пластыкавых карткаў пры безнаўчыных разліках.
У нас вялікі ўласны парк аўтамабіляў для абслугоўвання гандлёвых прадпрыемстваў. А гэта значыць, існуе база для арганізацыі станцый тэхнічнага абслугоўвання для гараджан — ёсць вытворчыя плошчы, кадравы патэнцыял і тэхнічныя магчымасці. Адкрыццё СТА — на парадку дня. Вышоўшым ідэю гаспадарскага комплексу.

Кіраўнік прадпрыемства гаварыла і аб жаданні зрабіць больш актыўным гандаль з суседнімі рэгіёнамі Расіі. Ужо зараз палачан запрашаюць у Вялікія Лукі і Пскоў, у Санкт-Пецярбург, які пачаў правадзіць «Беларускі кірмаш». Давер да беларускай прадукцыі высокі, і паступае шмат запрашэнняў і заказуў.

УКП «Полацк-гандаль» — прадпрыемства, якое дынамічна развіваецца. Планаў у яго кіраўніцтва шмат, і ўсе яны — з вялікім элементарна навізнам для рэгіёна і з вялікай верагоднасцю ажыццяўлення. Застаецца толькі пажадаць аўтарам гэтых карысных ідэй поспеху.

Гутарылі Уладзімір БЯРЭЗІН і Яўген ПЯСЕЦКІ (фота). УНП 300058650

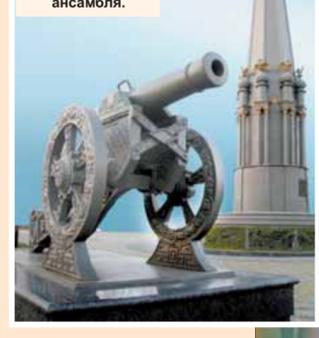
Полацкі гарадскі выканаўчы камітэт будзе раіцца з бізнэсам

Фота А. Марышэвіча, «Полацкі веснік».

У Полацку створаны гарадскі савет па развіцці прадпрыемальніцтва — у яго задачы будзе уваходзіць распрацоўка рэкандацыяў і прапановаў наконт развіцця бізнэсу, мер дзяржаўнай падтрымкі полацкіх прадпрыемальнікаў. Таксама члены савета будуць разглядаць праекты рашэнняў мясцовых органаў улады, накіраваных на стымуляванне і развіццё прадпрыемальніцкай дзейнасці.
— Пытанне аб стварэнні савета узнікла даўно, бо сёння гэтая тэма як быццам і на слыху, але такой упарадкаванай працы не хопала. Таму мы вырашылі, што трэба гэтым заняцца, трэба бліжэй нам супрацоўнічаць з прадпрыемальнікамі горада. Усё-такі асноўныя інвестыцыі ідуць ад іх, а не ад каго іншага, бо прыватны бізнэс мае пэўную ўдзельную вагу ў эканоміцы Полацка, стварае працоўныя месцы ў горадзе, — патлумачыла Варвара ПЛАТОНАВА, намеснік старшыні Полацкага гарсавета выканаўчага камітэта.
Усяго ў савет было ўключана больш за 12 чалавек, у тым ліку і тры прадстаўнікі гарвыканкама, прадстаўнікі цэнтра падтрымкі прадпрыемальніцтва. Бізнэс прадстаўлены як індывідуальнымі прадпрыемальнікамі, так і кіраўнікамі буйных прыватных прадпрыемстваў. Старшынёй савета быў абраны дырэктар ААТ «Завод «Нодвіг» Ігар Суцчэвіч (яго прадпрыемства займаецца вытворчасцю электраураўкоў).
Варвара Платонава мяркуе, што стварэнне гарадскага савета па развіцці прадпрыемальніцтва дазволіць Полацкаму гарвыканкаму і прадстаўніцтвам мясцовага бізнэсу лепш разумець адзін аднаго, каардынаваць працу, рэалізоўваць пэўныя сумесныя праекты.
— На апошніх пасяджэннях у гарвыканкаме мы запрашалі старшыню савета па развіцці прадпрыемальніцтва, каб ён валоўдаў сітуацыяй, якая складваецца ў горадзе. Каб не атрымалася, што мы працуем без узаемадзеяння.
Рашэннем гарвыканкама ўжо зацверджана палажэнне аб саваце, а першае пасяджэнне плануецца правесці ў сярэдзіне студзеня 2012 года.
Павел БЕРАСНЕЎ.

Старажытныя гарматы каля помніка — фрагмент буйнамаштабнага ансамбля.

Расказвае дырэктар ААТ «Тэхналі Полацк» Леанід ПЯТРОЎ.

— Самае важнае з таго, што адбылося сёлета, — прынята рашэнне аб рэканструкцыі завода. Прадпрыемства працуе з 1923 года: узрослі значныя, тэхнічныя і тэхналагічныя праблемы назапасілася нямаля. Таму ў тэрмін да 2014 года будзе праведзена карэзная рэканструкцыя з шырокім прымяненнем новага абсталявання і прагрэсіўных тэхналогій. У тым ліку экалагічна чыстага метадку індукцыйнай плаўкі чыгуна, які мы асвоілі ўжо зараз.
Год завяршае годна, практычна ўсе даведзеныя параметры сацыяльнага развіцця і запланавааны паказчыкі выконваюцца. Прыема, што аб'ём выпуску прадукцыі павялічылі больш чым удвая. Больш за 40 працэнтаў яе — інавацыйная прадукцыя, прычым наватарская не толькі для Беларусі, але і для Расіі. Выканалі і перавыканалі даведзеныя паказчыкі па энергазберажэнні, а вытворчасць у нас надзвычай энергаэмісія.
— Леанід Уладзіміравіч, назавіце, калі ласка, вашу інавацыйную прадукцыю, гэта цікава.
— Прыкладу ўсяго два прыклады. Летась пачалі асваенне так званых нанаканчыкаў, што прымяняюцца ў будаўніцтве, а ў гэтым годзе выйшлі на аб'ёмны вытворчасць, якія патрэбны для Расіі. Тэхналогія — новая,

ГАРМАТНЫ ЦЭХ РАСІІ У ПОЛАЦКУ

Людзі і метал. Індукцыйная плаўка.

пакаль выкарыстоўваецца толькі ў Ленінградскай вобласці, але вельмі перспектыўная. Наканечнік дазваляе весці будаўніцтва на мёрзлых грунтах і ў тых месцах, дзе з-за вібрацыі нельга забіваць палі. Робіцца свідравіна, у яе з дапамогай наканечніка закручваецца бетон, пры гэтым чыгуначныя сценкі наканечніка выконваюць ролю апалубкі. Для Піцера — горада-музея, дзе вельмі многа помнікаў гісторыі і культуры, — гэта асабліва актуальна. Альбо калі там жа вядзецца шчыльная забудова паміж дамамі, то таксама палі б'юць не будзеш.

станочнага абсталявання — наогул метала-структурнай для новых малочатаварных фермаў, ашыўнікаў для буйной рагатай жывёлы ў камплексе з уцяжарвальнікам (пры нажым распазнаванні), ашыўнікаў у камплексе з датчыкам (рэспандэрам).
Сёння для сельскай гаспадаркі выпускаем шмат прадукцыі. Гэта дэталі раскідвальніка арганікі ПРТ, дэталі бараны дыскавай БДТ, палікі і рашоткі для фермаў і рашоткі смяжальны, і гэтак далей. А ўвогуле наменклатура вырабаў уключае ў сябе каля 170 разнастайных чыгуначных дэталі каналізацыі, вакуумныя помпы, чыгуначны посуд — мы, здаецца, першымі пачалі рабіць яго ў Беларусі і нават у Расіі, робім казаны па 4, 8, 12 і 20 літраў, а накруўка да іх адначасова з'яўляецца патэнтнай. Зварыў у кастры рэбную юшку — перавярнуў і напёк саля. Не дзіва, што і попыт судноўнасці ў магазіны — толькі дай! Вырабляем іншыя тавары народнага спажывання з ліцця, дэкартаўнае і мастацкае ліццё.
— Давайце спынімся на апошніх пазіцыі. За апошнія год-два вы сталі знакамітымі «ўпшкарамі», і ў вас зараз ёсць заказы да 200-годдзя падзей 1812 года...
— Учора быў у Маскве, Смаленску, Красным — паступілі заказы на выраб помнікаў героям 1812 года. Некалі на тэрыторыі былой Расійскай імперыі такіх помнікаў не было.
— Давайце спынімся на апошніх пазіцыі. За апошнія год-два вы сталі знакамітымі «ўпшкарамі», і ў вас зараз ёсць заказы да 200-годдзя падзей 1812 года...
— Учора быў у Маскве, Смаленску, Красным — паступілі заказы на выраб помнікаў героям 1812 года. Некалі на тэрыторыі былой Расійскай імперыі такіх помнікаў не было.
— Давайце спынімся на апошніх пазіцыі. За апошнія год-два вы сталі знакамітымі «ўпшкарамі», і ў вас зараз ёсць заказы да 200-годдзя падзей 1812 года...
— Учора быў у Маскве, Смаленску, Красным — паступілі заказы на выраб помнікаў героям 1812 года. Некалі на тэрыторыі былой Расійскай імперыі такіх помнікаў не было.

Кожны тыдзень адпраўляем будаўнічым арганізацыям Ленінградскай вобласці некалькі соцень нанаканчыкаў. Зараз да нас звярнуліся яшчэ дзве кампаніі з Санкт-Пецярбурга з просьбай павялічыць аб'ём пастаўкі такой аснасткі. У горадзе над Нявой працуе наш прадстаўнік, ён каардынуе супрацоўніцтва з «Паўночнай Пальмірай».
Яшчэ прыклад інавацыйнай прадукцыі: разам з нямецка-аўстрыйскай кампаніяй «Вестфалія» асвоілі вытворчасць аўтаматызаваных даільных залаў для малочатаварных фермаў, дзе працэсам доікі кіруе камп'ютар.
Мы яшчэ раней наладзілі выпуск абсталявання для стойлавага ўтрымання жывёлы, станкоў для апаросу свінаматак, вынакнаў з прымяненнем метадку гарачага чышкання. Лагічным працягам стала вытворчасць даільных залаў, сістэм сарціроўкі жывёлы,

дакладна 29 лістапада. Дарчы, «Звязда» вельмі апэратыўна (ужо назаўтра, 30 лістапада) апублікавала каляровы фотаздымак транспарціроўкай габарытнага грузу па трасе Полацк-Віцебск.
Поўную зборку помніка плануецца завяршыць у снежні. Агульная вышыня яго будзе 24 метры, а агульная вага — 120 тон. Урачыстае адкрыццё запланавана на жнівень 2012 года.
— У Полацку каля аналагічнага помніка стаіць яшчэ і адлітыя вамі гарматы...
— Такія ж самыя нашы гарматы стаяць на плошчы ў Віцебску, па вялікіх сваях яны нават страляюць. Так што мы працягваем асвойваць новую для сябе «прафесію» — майстроў збройнай справы. Ва ўсіх расійскіх гарадах, дзе ёсць ці будучы ўстаноўлены, адноўлены такія помнікі, навокал іх запланавана добраўпарадкаванне тэрыторыі, у якім прыем уезд і мы. Побач з

Слесар-інструментальшчык Аляксандр КАМЯНКОЎ — адзін з тых, хто заняты вырабам і зборка дэталю помніка.

з намі. А гэтая кампанія займаецца рэстаўрацыяй помнікаў гісторыі ў Маскве і Маскоўскай вобласці, практычна па ўсёй Расіі. Так што можам разлічвацца на новыя цікавыя заказы. Сёння дастаткова востра стаіць пытанне аб прамых замежных інвестыцыях, і такое супрацоўніцтва дарэчы.
Перспектывы ў нас даволі заманлівыя. Учора прайшлі перагаворы з дзюма буйнымі айчыннымі кампаніямі аб будаўніцтве новага, больш магутнага завода «Тэхналі» на выдзеленай пляцоўцы ў прамысловым раёне Полацка Ксты. Новы завод павінен будзе забяспечыць патрэбы маскоўскага метрапалітана і расійскай чыгуны ў дэталіх з чыгуначнага ліцця, бо ў самой Расіі сёння няма каму гэтаму «тэму» закрыць. Абедзве кампаніі гатовы набыць акцыі нашага прадпрыемства і ўкласці свае сродкі ў расійскія праекты. Так што будзем вызначаць і працаваць далей. А работы наперадзе многа.
Уладзімір ХІЛ'КЕВІЧ, Яўген ПЯСЕЦКІ (фота). УНП 300083521.

«ЧЫСЦІНЯ І ПАРАДАК — ВІЗІТНАЯ КАРТКА ГОРАДА»

Калі чалавек жыве ў кватэры з гарачымі батарэямі, калі ў яго з крана без перабоў цячэ гарачая і халодная вада, калі на вуліцы, у двары і ў пад'ездзе чыста — то чалавек можа гадамі не ўзгадваць пра дзейнасць камунальных службаў. Але варта знікнуць гарачай вадае або варта толькі ўбачыць смецце на дарозе дадому — як адразу ўзнікае ў думках абурэнне: «Вось ужо гэтыя «камунальнікі», нічога не робяць!» Пры гэтым чалавек забывае, што да гэтага цэлы год прадстаўнікі жыллёва-камунальнай гаспадаркі працавалі так, што не было да чаго прыдрацца. Гэта, можна сказаць, такая карма ў камунальшчыкаў: калі ты працуеш добра, то ніхто і не ўзгадае пра тваю працу, а вось калі, крый Божа, недзе «накасачыш» — тады трывайце... Сёння мы паспрабуем паказаць жыццё жыллёва-камунальнай гаспадаркі «Культурнай сталіцы Рэспублікі Беларусь 2010 года», самага старажытнага горада нашай краіны — Полацка.

— У прычыне, наша арганізацыя адказвае ў горадзе за ўсё: гэта і эксплуатацыя жыллёвага фонду, усё дарог у горадзе, падтрыманне парадку і чысціні, добраўпарадкаванне — гэта ўсё наша праца і наша задача, — пачынае гутарку з карэспандэнтам «Звязды» Станіслаў КРАСОЎСКІ, дырэктар КУП «Жыллёва-камунальная гаспадарка г. Полацка».

І ён мае рацыю — яго арганізацыя, бадай, адна з самых вялікіх у горадзе па колькасці працоўных. Бо ўсё каля 1,6 тысячы чалавек працуюць у 13 структурных падраздзяленнях: пяці жыллёвых рамонтна-эксплуатацыйных участках, прадпрыемстве кацельных і цэплавых сетак, спецаўтабуса па санітарнай ачысціцы горада, у «Гарышчэ», рамонтна-будавальным участку, вытворчым участку, участку збору і перапрацоўкі другасных матэрыяльных рэсурсаў, участку платнай стаянкі, разлікова-касавым цэнтры. Як бачыце — спектр работ самы шырокі, але акрамя ўсяго гэтага, у полацкіх «камунальнікаў» ёсць асабліва адказнасць, якой, бадай, няма ў аналагічных службаў іншых гарадоў. І гэтая асабліваць — сам Полацк.

— Наш горад асаблівы — гэта і самы старажытны горад, гэта і духоўны цэнтр Беларусі, гэта і культурная сталіца краіны. Таму і да ўтрымання горада ў належным стане прад'яўляюцца асаблівыя патрабаванні, — тлумачыць Станіслаў КРАСОЎСКІ. — Мы гэта разумеем, і скажу вам, гэтану пытанню ў нашым Полацку надаецца асабліва ўвага.

І сапраўды — Полацк за год наведваюць сотні тысяч турыстаў і гацей. І

калі б яны пабачылі граць і смецце на вуліцах, то якое ўражанне ў іх бы складалася пра калісю беларускэй дзяржаўнасці? Таму трэба трымаць марку і гонар горада — каб ён быў заўсёды чысты, прыгожы і ўтульны.

— Ці адбіваецца турыстычны складнік на працы нашага прадпрыемства? — перапытае дырэктар жыллёва-камунальнай гаспадаркі Полацка. — Вядома! Ведаеце, я скажу так: добрая праца жыллёва-камунальнай гаспадаркі амаль не заўважная, бо яе прымаюць, як нешта само сабой зразумелае. А вось дрэнная праца заўсёды кідаецца ў вочы. Мы гэта разумеем, а патрэба трымаць марку дадае адказнасці за нашу працу. Я скажу больш: нават такая дробязь як адзёненне працаўніка ЖКГ шмат пра што кажа — ці ён ходзіць у падранай целграйцы, ці ў яго нармальнае форменнае адзенне. Так што, пачынаючы са знешняга выгляду, з форменнага абмундзіравання, з працоўнага інструмента і заканчваючы агільнай чысцінёй і парадкам — усё гэта ў горадзе Полацку павінна быць асаблівае.

Ну думку Станіслава Канстанцінавіча, чысціня і парадак з'яўляюцца візітнай карткай усёй Беларусі, а Полацка — дык тым больш. І Спасна-Еўфрасіньеўскі манастыр, і Сафійскі сабор, і іншыя помнікі горада — усё гэтыя аб'екты патрабуюць пастаяннай увагі. Таму ў Полацку няма такой сістэмы, што дворнікі з раціцы прыбралі і да вечара свабодныя: тут дзейнічае іншы графік — спачатку яны з раціцы прыбралі, а потым удзень наглядваюць за чысцінёй і парадкам у горадзе.

Дырэктар Станіслаў КРАСОЎСКІ.

ду, калі ўзяць целпасеткі, то яны ўжо, вядома, эксплуатауюцца не першы год і месцамі патрабуюць замены — што і робіцца па пэўнай праграме. Дзякуючы гэтану за апошнія некалькі сезонаў нейкіх сур'ёзных аварыйных сітуацый не было. Праўда, як кажа Станіслаў КРАСОЎСКІ, «баі мясцовага значэння» бываюць, куды ж без іх, але яны хутка вырашаюцца:

— Мы даволі сур'ёзна падыходзім да падрыхтоўкі да ацяпляльнага сезона. Каб зімой потым гэтымі пытаннямі не займацца. Так і сёлета: калі толькі ўключалі батарэі, то былі дробныя праблемы — адна батарэя грэе, а другая не... Недзе з тыдзень ішлі званкі, людзі турбаваліся, перажывалі. Гэта гарачы час у спецыялістаў жыллёва-камунальнай гаспадаркі, калі трэба амаль кожны дом праісці. Але нейкіх масавых праблем не было.

Яшчэ адна асабліваць Полацка, калі глядзець з боку камунальнай гаспадаркі, гэта наяўнасць не толькі цэнтральнай сістэмы цэплазабеспячэння, але і 13 кацельняў, а таксама вялікай колькасці прыватнага сектара (больш за 8 тысяч індыўідуальных дамоў). Гэта, з аднаго боку, дадае складанасці ў працы, бо цэпна павінна быць ва ўсіх дамах, незалежна ад іх месцазнаходжання і тыпу, але з іншага боку, такая структура дазваляе эканоміць за кошт выкарыстання мясцовых відаў паліва.

— Мы паціху нашы кацельні мадэрнізуем: першапачаткова імкнуліся ўсё пераводзіць на газ. Але зараз бачым, што гэта было, магчыма, не зусім правільнае рашэнне: таму цяпер мы стараемся зрабіць газ рэзервавай крыніцай, а кацельні пераводзім на мясцовыя віды паліва. Гэта дае сур'ёзную эканомію. Дарэчы, вялікую цэплаэлектрастанцыю цяжка перавесці на мясцовыя віды паліва, бо патрэбны вялікія фінансавыя сродкі. А вось калі ёсць невялікія кацельні (параўнальна невялікія, бо яны могуць аслугоўваць раён з трыма тысячамі жыхароў), то іх мадэрнізаваць прасцей. Таму ў гэтым сэнсе мы

— Гэтая праграма па энергазберажэнні вельмі перспектыўная. Раней які быў падыход: ніхто не лічыў, дзе гарачы лямпачкі, колькі іх гарыць у якой магутнасці — 50 або 100 ват. І гэта ўсё прывяло да таго, што мы сёння трацім вялізныя грошы там, дзе іх можна траціць разы ў два ці тры менш. І зараз мы будзем гэты падыход мяняць — укараняць энергазберагальныя праграмы, у тым ліку і з аглядак на замежны вопыт, — дзеліцца планами Станіслаў КРАСОЎСКІ.

А вось калі казаць пра смецце, то тут полацкія камунальнікі ўжо маюць пэўны вопыт па асобным зборы смецця і яго перапрацоўцы: такі падыход быў закладзены яшчэ гадоў пяць таму — і сёння ў горадзе існуе станцыя сартавання смецця, усталяваны спецыяльныя кантэйнеры, у якія насельніцтва можа складваць адходы асобна. Эфект, як прызнаецца Станіслаў Канстанцінавіч, ад асобнага збору смецця ёсць, але ён яшчэ не той, які хацелася б бачыць. Таму сёння ідзе гаворка пра тое, каб узмацніць гэты эфект за кошт маштабавання працы з падключэннем суседніх Наваполацка, а таксама ўвесь Полацкі раён.

— У нас з Наваполацкам агільны палігон бытавых адходаў, у іх ёсць завод па перапрацоўцы смецця. Калі б мы збіралі і перапрацоўвалі смецце кожны горад сам па сабе, то прыбытку не было б ні

Старшы пашпартыст разлікова-касавага цэнтру Алена ШКІРЭНКА (злева) хутка і бездакорна абслугоўвае наведвальнікаў.

ў нас, ні ў іх. А зараз адходы будуць сабе акупіць, — тлумачыць Станіслаў КРАСОЎСКІ.

Праўда, адна справа — стварыць інфраструктуру, а зусім іншая — гэта перайначыць звычкі людзей:

— Пытаннем асобнага збору смецця трэба займацца праз выхаванне чалавека з дзіцячага садка, — мяркуе Станіслаў Канстанцінавіч. — І ў нас у горадзе менавіта ў дзіцячых садках, у школах прывучаюць дзяцей да гэтага. Напэўна, калі вырастае новае пакаленне, якое з дзіцячага садка прывучылі, тады будзе пытанні менш. А так звычайнаму нашаму чалавеку нязвыкла, што трэба выйсці на вуліцу і асобна раскласці смецце па кантэйнерах, бо смеццерады для гэтага, вядома, не падыходзяць...

Калі сам прыбраў, то рука не падымаецца смеццём

Што самае гадоўнае ў любой працы? Гэта не тэхніка, ні нават фінансы. Гадоўнае — гэта людзі. І, як прызнаўся карэспандэнтам «Звязды» дырэктар Станіслаў КРАСОЎСКІ, з калектывам яму пашанцавала:

— Калектыв у нас добры. Напэўна, наша праца не самая лёгкая, бо прыходзіцца працаваць не ў добрых умовах, у любы час дня і ночы, у любую пару года, і ў сутарэннях, і на гарышчах. Таму тут да людзей прад'яўляюцца асаблівыя патрабаванні. Вядома, ёсць і некаторыя цяжкасці кадраў на такіх месцах, як дворнікі, рабочыя па прыборцы будынкаў, вуліц. Бо зразумела, што чалавек шукае такія ўмовы, каб і працаваць лягчэй было, і зарплата паболей была. Таму калі знаходзяць іншае месца працы, то пераходзяць. Хоць ёсць людзі, якія знаходзяць сабе тут, у гэтай працы. Але варта адзначыць, што асноўны касцяк калектыву ў нас нармальны — гэта я маю на ўвазе кіраўнікоў структурных падраздзяленняў.

— Таксама варта адзначыць, што КУП «Жыллёва-камунальная гаспадарка г. Полацка» рэалізуе праграму па энергазберажэнні. Справа ў тым, што ў верасні старшыня гарвыканкама Аляксандр Пазняк ездзіў у Германію, дзе падпісаў Пакт мэраў — такім чынам Полацк першы з гарадоў Беларусі ўзяў на сябе абавязальнасць па рэалізацыі стратэгіі ЕС у галіне энергетыкі і аховы клімату:

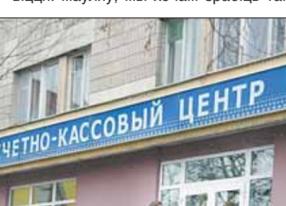

Новы мікрараён.

няў, начальнікаў ЖРЭА, інжынерна-тэхнічны састаў і іншых. Яны працуюць ужо не першы год і з'яўляюцца асновай прадпрыемства.

Цікава, што і самі жыхары Полацка не застаюцца ў баку ад чысціні і добраўпарадкавання свайго роднага горада: створаны камітэты грамадскага самакіравання ў кожным мікрараёне. І, як прызнаецца Станіслаў КРАСОЎСКІ, гэтыя структуры сапраўды працуюць:

— Напрыклад, праводзіўся дэкаднік па санітарнай ачысціцы горада — і людзі самі выходзілі, хадзілі па пад'ездах, запрашалі прыняць удзел суседзям, дапамагалі прыбраць горад. Члены камітэтаў грамадскага самакіравання часта працяваюць ініцыятыву — прыходзяць на прыём да мэра, задаюць пытанні. І пры гэтым самі нешта прапаноўваюць, прыносяць праграмы развіцця: маўляў, мы хочам зрабіць так

і так, дапамажыце нам. Падыход такі — мы самі зробім, але вы нам трохі дапамажыце. І мы з задавальненнем дапамагем.

Дарэчы, калі казаць пра згаданы Станіславам дэкаднік па санітарнай ачысціцы, то ён праводзіўся ў Полацку з 7 па 17 лістапада — горад рыхтаваў да зімы. І ў ім прынялі ўдзел усё пачынаючы, вядома, ад самых жыллёва-камунальных службаў і да арганізацый горада, устаноў і простых грамадзян. А з 1 па 10 снежня прайшоў дэкаднік па наведванні парадку ў падвальнях і паддашавых памяшканнях, 10 снежня — суботнік. Як кажа Станіслаў Канстанцінавіч, калі людзі самі маюць дачыненне да прыборкі свайго двара ці вуліцы, то і стаўленне да чысціні зусім іншае — ужо і рука не падымаецца смеццём. Бо прыйдзецца потым за сабой прыбраць. Таму такія падыходы да ўцягвання насельніцтва ў працэс добраўпарадкавання горада сімбэ апраўдваюць.

Цікава, што ў Полацку камунальнікі нават не памятаюць нейкіх сур'ёзных актаў вандалізму: каб былі абмалеваныя ці пашкоджаныя гістарычныя помнікі або каб хаця б проста сцены будынкаў былі масава «распісаны» падлеткамі:

— У нас па помніках выпадкаў вандалізму прыгадаць не магу. Хіба што за выключэннем таго, што з памятнага знака «Полацк — геаграфічны цэнтр Еўропы» некалькі разоў кралі каробкі — ці то як сувенір, ці то яшчэ для чаго, — расказвае Станіслаў КРАСОЎСКІ. — Але потым мы яго зрабілі такім чынам, каб адкрыць без інструментаў было немагчыма... Так, калісьці і на сценах пісалі, асабліва гэта было заўважна падчас правядзення рок-фэстывалю. Але гэта не насіла масавы характар — былі адзінкавыя выпадкі. Былі і «графітычкі», яны таксама практыкаваліся на сценах. Але з імі сталі змагацца не шляхам забароны, а сабралі іх, выдзелілі ім аб'ект (га-

Намеснік дырэктара Сяргей КАПІТАН.

ДА КОЖНАГА НЕПЛАЦЕЛЬШЫКА МОЖНА ЗНАЙСЦІ КЛЮЧЫК

У 2009 годзе ў КУП «Жыллёва-камунальная гаспадарка г. Полацка» з'явілася новае падраздзяленне — разлікова-касавы цэнтр. І калі раней трэба было трымаць бухгалтараў, пашпартыстаў і іншых спецыялістаў па ўсім горадзе, то сёння палачане могуць апліцыць усе паслугі, аформіць любыя дакументы ў адным месцы. І гэта, як адзначыў Сяргей КАПІТАН, намеснік дырэктара па ідэалагічнай працы, прайшоўся грамадзянам даспадобе:

— Мы баяліся, калі адкрывалі разлікова-касавы цэнтр, што людзям не спадабаецца, што яны прывыклі да старой сістэмы. Але час паказаў — водку толькі станоўчыя: людзі хутка прывыклі да РКЦ. Тым больш што ў яго вельмі зручны рэжым працы — з васьмі раніцы да васьмі гадзін вечара, дзверы адчынены ў тым ліку і ў суботу.

Таксама стварэнне РКЦ дазволіла скараціць і запасычанасць грамадзян за жыллёва-камунальныя паслугі. Якім чынам? Пра гэта нам расказаў Валяціна РУЖА, вядучы спецыяліст па камунальных разліках РКЦ: — Мы дабіліся гэтага дзякуючы працы ўсяго калектыву, бо кожны спецыяліст па камунальных разліках, кожны пашпартыст унёс сваю лепту ў барацьбу з даўжнікамі. Як мы гэта зрабілі? Усё проста: мы кантактуем з чалавекам — гутарым, тлумачым, расказваем. Напрыклад, як атрымаць адрасную дапамогу, куды для гэтага трэба звярнуцца, якія дакументы сабраць. Ці калі чалавек трохі працуе, але грошай на пагажэнне доўга не хапае, то мы ідзем насустрач, складаем яго графік, які плаціць — штомесяц уносіць бягучы плацеж і пагаджаем трохі доўг.

Валяціна Уладзіміраўна паведаміла, што яшчэ на 1 мая 2009 года запасычанасць насельніцтва за жыллёва-камунальныя паслугі была ў памеры 946 мільёнаў рублёў. Але руплівая праца з даўжнікамі дала неблагі эфект — сёння гэтая запасычанасць зменшылася да 455,8 мільёна рублёў. Прычым, як пераканана Валяціна Ружа, спачатку да кожнага чалавека трэба шукаць ключык, а потым ужо караць яго:

— Барацьба з неплацельшчыкамі праз суд — гэта апошняя мера. Спачатку мы спрабуем з чалавекам пагутарыць, зразумець яго. Калі не атрымаецца — адключаем электраэнергію, гарачую ваду. Ну а потым ужо адпраўляем дакументы ў суд. Але я глыбока перакананая, што пакараць чалавека — ніколі не позна. Але спачатку трэба паспрабаваць данесці да чалавека інфармацыю, каб ён зразумее, што ён карыстаецца паслугамі і за іх трэба плаціць. У краме ж за хлеб усе плаціць, то чаму за камунальныя паслугі можна не плаціць?

Знаходзяцца такія людзі, якія не аплачваюць жыллёва-камунальныя паслугі свядома, хоць маюць добры даход. Да такіх людзей спецыялісты РКЦ таксама знайшлі падыход — пішучы лісты па месцы працы. А якому чалавеку хочацца, каб калегі на працы на яго касаваўліся? Таму і такія неплацельшчыкі хутчэй закрываюць усё даўгі.

— Тым не менш у любым выпадку спачатку трэба даведацца прычыну, па якой чалавек не плаціць, а не адразу дзюбсці яго «плаці-плаці-плаці». Калі ты даведася прычыну, то знойдзеш ключык і да чалавека, — лічыць Валяціна Уладзіміраўна.

ГІСТАРЫЧНАЯ ДАВЕДКА

1922 год — пры Полацкім гарадскім савеце быў створаны сектар камунальнай гаспадаркі, у задачы якога ўваходзілі добраўпарадкаванне вуліц горада, рамонт камунальных лазняў, вулічнае асвятленне, работы па будаўніцтве мастоў праз рэкі Заходняя Дзвіна і Палата, а таксама забеспячэнне горада вадою. На той момант у горадзе было 2239 жылых і 1580 нежылых будынкаў.

1944 год — пасля Вялікай Айчыннай вайны амаль уся тэрыторыя горада была перакапаная акапімі. У канцы ліпеня 1944 года на пасяджэнні гарвыканкама былі прыняты рашэнні аб аднаўленні камунальнай гаспадаркі горада, аб ачысціцы руін, арганізацыі працы прамысловых прадпрыемстваў.

1983 год, 1 красавіка — на базе Упраўлення жыллёвай гаспадаркі, аддзела камунальнай гаспадаркі Полацкага гарвыканкама і іх арганізацый быў створана Полацкае гарадское вытворчае аб'яднанне жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

1996 год, 30 снежня — рашэннем Віцебскага аблвыканкама вытворчае аб'яднанне жыллёва-камунальнай гаспадаркі было перайменавана ў камунальнае ўнітарнае прадпрыемства «Жыллёва-камунальная гаспадарка г. Полацка».

і так, дапамажыце нам. Падыход такі — мы самі зробім, але вы нам трохі дапамажыце. І мы з задавальненнем дапамагем.

Дарэчы, калі казаць пра згаданы Станіславам дэкаднік па санітарнай ачысціцы, то ён праводзіўся ў Полацку з 7 па 17 лістапада — горад рыхтаваў да зімы. І ў ім прынялі ўдзел усё пачынаючы, вядома, ад самых жыллёва-камунальных службаў і да арганізацый горада, устаноў і простых грамадзян. А з 1 па 10 снежня прайшоў дэкаднік па наведванні парадку ў падвальнях і паддашавых памяшканнях, 10 снежня — суботнік. Як кажа Станіслаў Канстанцінавіч, калі людзі самі маюць дачыненне да прыборкі свайго двара ці вуліцы, то і стаўленне да чысціні зусім іншае — ужо і рука не падымаецца смеццём. Бо прыйдзецца потым за сабой прыбраць. Таму такія падыходы да ўцягвання насельніцтва ў працэс добраўпарадкавання горада сімбэ апраўдваюць.

Цікава, што ў Полацку камунальнікі нават не памятаюць нейкіх сур'ёзных актаў вандалізму: каб былі абмалеваныя ці пашкоджаныя гістарычныя помнікі або каб хаця б проста сцены будынкаў былі масава «распісаны» падлеткамі:

«Мы працуем для таго, каб дапамагчы чалавеку»

Не сакрэт, што сфера жыллёва-камунальных паслуг ва ўсе часы была нялёгкай: і больш за ўсё звароты грамадзян да чыноўнікаў якая і тычыцца гэтай сферы. Бо тут дарога заблытася, там трубу прарвала, яшчэ недзе дах пачынае цячы... І людзі нервоўна, злюцца, калі іх праблемы імгненна не вырашаюцца. Таму «Звязда» пацікавілася ў Станіслава КРАСОЎСКАГА, як складаюцца стасункі камунальнікаў з грамадзянамі:

— Пытанне гэта складанае. Вось ідзе прыёмнік дзень (а дырэктар прымае грамадзян па асабных пытаннях кожны аўтарак), і пагаварыўшы за дзень з 15-20 чалавекімі, такая негатыўная энергетыка назапашваецца пасля гэтых гутарак... Бо прыходзяць людзі, які правіла, не з добрымі пытаннямі, а з набалелымі... Але я думаю, што гадоўнае, калі разглядаеш пытанні, настроіцца на тое, каб дапамагчы чалавеку. Безумоўна, можна знайсці нейкі закон ці дакумент, нейкую прычыну, каб сказаць «не паложана» і адмовіць чалавеку. Ды толькі ў нас, і ў мэра горада іншы падыход — мы тут для таго працуем, каб дапамагчы чалавеку. І таму для вырашэння любога пытання трэба шукаць нейкія магчымасці, каб чалавек не застаўся сам-насам з праблемай.

Варта адзначыць, што Станіслаў КРАСОЎСКІ працуе на пасадзе дырэктара КУП «Жыллёва-камунальная гаспадарка г. Полацка» не так даўно — толькі два месяцы. Да гэтага быў шмат гадоў камандзірам палка, потым працаваў у гарвыканкаме. Мы пацікавіліся ў Станіслава Канстанцінавіча, чаму ж ён пагадзіўся ўзначаліць такі цяжкі і адказны сектар:

— Я, скажу шчыра, ніколі не планавалі сюды ісці. Але старшыня гарвыканкама выклікаў і кажа: маўляў, ёсць такая думка — прапанаваць табе гэтую пасаду. Ну я і даў згоду. Скажу шчыра, я ведаў, куды іду: добра разумеў, што тут праца не ў б'ялых палатках. Так што ішоў свядома. Вядома, чым болей тут працуеш, тым болей разумееш, наколькі праца складаная. Але, паўтараю, лёгкага жыцця і не чакаў, і яго не будзе ніколі. Калі будзе добры калектыв, калі будзем разам працаваць, то ўсе задачы можна вырашыць. Тым больш што ў нашым горадзе займаецца не толькі жыллёва-камунальная гаспадарка, а ўвесь горад. А нашае прадпрыемства тут шмат у чым выступае ў ролі каардынатора, у ролі той базы, на якой грунтуецца ўсё астатняе. Наша задача — арганізаваць, забяспечыць, дапамагчы — і гэта мы ўмеём рабіць!

Напрыканцы мы пацікавіліся ў Станіслава КРАСОЎСКАГА, які ён перад сабой ставіць глабальныя задачы і якім, на яго думку, павінен стаць Полацк:

— Самая глабальная мэта — гэта зрабіць так, каб у Полацку былі добрыя вуліцы, двары і дарогі. Бо гэта цікавіць людзей перш за ўсё. Мая мара такая: добраўпарадкаваць горад так, каб цэнтр горада і яго ўскраіны не адрозніваліся: каб аднолькава чыста, прыгожа і ўтульна было ва ўсіх частках горада.

Матэрыял падрыхтаваў Павел БЕРАСНЕЎ, Алена ДАУЖАНЕЦ, Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ. УНП 300058727.

У б'юльмі вайсковым гарадку Баравуха гадоўны спецыяліст аддзела ідэалагічнай работы гарвыканкама Андрэй КОЗЕЛЬСКІ, вядучы інжынер ЖРЭА-5 Людміла МАСКАЛЕНКА і прадстаўнікі камітэта грамадскага самакіравання мікрараёна Баравуха Віктар ПАРШУКОЎ.

Людзі сталі з большай увагай ставіцца да свайго жылля?

У Полацку штогод праводзіцца конкурс на лепшы двор, лепшы балкон, лепшую вуліцу, лепшае ЖРЭА, расказала вядучы інжынер ЖРЭА-5 КУП «ЖКГ г. Полацка» Людміла МАСКАЛЕНКА. Пераможцы атрымліваюць не толькі ганаровае званне, але і пэўныя прызы. Ды сам дух спаборніцтва прымусівае людзей варушыцца: бо каму не хочацца, каб, напрыклад, твой балкон быў прыгажэйшы за суседні?

Сама Людміла Уладзіміраўна, дарэчы, працуе ў сферы камунальнай гаспадаркі ўжо каля 15 гадоў. І яна перакананая, што за апошні час людзі сталі больш свядомымі, сталі з большай увагай ставіцца да таго месца, дзе яны жывуць:

— Жыхары нашага мікрараёна «Баравуха-3» сталі больш свядомымі, калі так можна сказаць: самі вясной купляюць кветкі, высаджваюць іх, самі газон падстрыгаюць, самі прыдумляюць і ўсталяваюць нейкія малыя архітэктурныя формы — докаратыўныя платы, калодзежы, журавоў і г. д. І робяць гэта, дарэчы, разам з дзецьмі. Ці воль, напрыклад, у 38-м доме па вуліцы Валадзіна жыве мужчына — дык ён сам вясной высаджае кветкі, а потым увесь сезон даглядае іх. І ўсе праходзяць міма пад'езда і здзіўляюцца — якая прыгажосць! Мы ў ЖРЭА таксама стараемся не адставаць — працуем сумленна. У нас наогул калектыв добры, усё малайцы: так бы мовіць, адзін за ўсіх і ўсе за аднаго.

Работніцы па комплекснай прыборцы дваровых тэрыторый Галіна ШАУЧЭНКА і Вера ЮХНЕВІЧ.

Старажытны горад патрабуе большай увагі і пільнага нагляду

Дарэчы, трэба заўважыць, што гэта толькі нам, простым абыякавым, здаецца, што стары горад — гэта вельмі прыгожа, аўтэнтычна і цікава. Спецыялісты жыллёва-камунальнай гаспадаркі бачаць і іншы бок медаля — стары горад даглядаць нават цяжэй, чым, скажам, нядаўна заснаваныя Салігорск, Светлагорск або Наваполацк: — Безумоўна, стары горад наштам цяжэй утрымліваць у належным стане! Бо ў свой час, калі ён будаваўся, ніхто не займаўся яго планаваннем на шматвекую перспектыву, ніхто не будаваў тую ж ліўнёвую каналізацыю, — тлумачыць Станіслаў КРАСОЎСКІ.

Таму КУП «Жыллёва-камунальная гаспадарка г. Полацка» пастаянна прав

Салодкі парад адкрывае «ФРУКТОША»

З дырэктарам Полацкага філіяла Віцебскай «Віцьбы» Аляксеем Гаравым сустрэліся як добрыя знаёмыя — мы былі на прадпрыемстве на пачатку мінулага года. І зараз Аляксей Уладзіміравіч пазнаёміў нас з навінамі, а іх тут шмат.

Нават чыста знешне відаць, Аляксей Уладзіміравіч, што год для вас дарма не прайшоў. Вытворчыя памяшканні прыведзены ў парадак, а ў адміністрацыйным будынку поўным ходам ідзе рамонт.

Рамонт — той перманентны стан, у якім мы ў апошні час знаходзімся. Адрамантавалі печ для выпечкі вафель, што дазволіла палепшыць якасць вафельнага ліста. А значыць, і якасць саміх вафель. Тым больш што з дапамогай тэхналагаў галаўнога прадпрыемства перапрацавалі і рэцэптуру. Правялі шэраг работ па ўдасканаленні ліній пернікаў і ліній аўсянага пачанна. Выканалі цяжкі рамонт у вытворчых памяшканнях, у прыватнасці, старыя «дзіравыя» вокны замянілі на пластыкавыя. Стала святлей і цяплей.

Адначасова на свабодных плошчах стварылі склад для прадукцыі галаўнога прадпрыемства — кандытарскага камбіната «Віцьба», прывялі ў належ-

ны парадак уласныя складскія памяшканні — арачнікі, дзе ў сезон захоўваем той жа бярозавы сок. Дарэчы, сёлета нарыхтавалі бярозавіка 212 тон, што ўдвай больш леташняга. А некаторыя пачыналі ўсяго з 30 тон.

На падрыхтоўчым участку замянілі вентыляцыю і асвятленне, паклілі плітку, зрабілі касметычны рамонт і памяншалі тэхналагічнае абсталяванне. Як бачыце, нагрузка на нашу будаўнічую групу і наогул на тэхнічныя службы, работай якіх умела кіруе галаўны інжынер Аляксандр Юр'евіч Мартынаў, сур'ёзная.

Адзінае, што не сталі «прыхаршваць» — стары «ГАЗон», з якога раней гандлявалі на гарадскім рынку. Замест яго паставілі на гэтым бойкім месцы новую «Кулаву», належаючы чынам абсталяваную, падвялі туды цяпло і святло, перагледзелі рэжым працы, і два нашы прадаўцы зараз працуюць да шасці гадзін вечара, калі людзі вяртаюцца з працы і моцна набыць, што ім патрэбна. Купілі новую «Газель» і даручылі ёй забяспечанне суседняга Наваполацка квасам.

Рэалізацыя паднялася на 40 працэнтаў. Усяго ў Наваполацк завозім пяць бочак з квасам, а ў самім Полацку іх сем-восем, у залежнасці ад тэмпературнага рэжыму. Мінулае лета нас «падвяло» — было не надта гарачы, і рэалізацыя папулярнага ў народзе натуральнага бочкавага кваса дала крыху меншы даход, чым мы чакалі. Але пазіцыю гэту будзем развіваць і далей.

Мы ведаем, што «касметычны» рамонт — толькі падрыхтоўка да галаўнога.

— Спраўды, рытуемса да вялікай мадэрнізацыі асноўнай вытворчасці — кандытарскай, якая пройдзе ўжо ў наступным годзе. Заключаны дагавор з буіной расійскай кампаніяй на прадпрыемства будзем адпрацоўваць перспектывы тэхналогію.

Каб не стаяць на месцы, працавалі і над асартыментам. У выніку з'явіліся новыя прадукты — да некількіх відаў папулярнага аўсянага пачанна дабаўляюць аўсянае

віды пюрэ — малаінавае, чарчонае і з чорных парчак, іх павінны завезці нам ужо на наступным тыдні. Калі вафлі гэтай новай асартыментаў лінейкі (а пробына ўзоры ўжо зараз знаходзяцца на вытворчым) пакласці побач, то нават чыста візуальна атрымаецца прыгожа і шмат-

арыгінальны па форме вельны прадукт з не менш арыгінальным, чыста беларускім напаяняльнікам. Некалі ў дзяцінстве мы ўсе шчыра радаліся яго папярэдніку, але з таго часу змяніліся тэхналогіі, і мы маем магчымасць пацешыць беларускую дзятку нечым больш дасканалым і смачным. Праводзім тэндэр на пастаўку адпаведнага абсталявання, эканамісты пралічваюць аб'ёмы выпуску — работа вядзецца з тым, каб ужо налета выйсці на рынак з новым прадуктам, якога пакуль ні ў кога няма.

У нас маюцца істотныя напраўкі і на 2013—2014 гады — значыць, бачым перспектывы свайго далейшага развіцця. Пад іх ужо зараз пралічваем выдаткі, свабодныя плошчы, вызначаем тэхналогіі і гэтак далей. Калектывы ведае сваю будучыню і спакойна працуе.

— Якая эфектыўнасць гэтай працы? — Назаву толькі дзве важнейшыя пазіцыі. Пры ўсіх складанасцях нарошчваем аб'ёмы выпуску кандытарскіх вырабаў. І чакаецца, што год завершым з паўмільярдым прыбыткам. Для нашага прадпрыемства гэта немала, бо рэнтабельнасць нашай прадукцыі не вельмі высокая — недзе каля 8 працэнтаў. Фактычна ўвесь наш асартымент сацыяльна значны альбо набліжаецца да сацыяльна значнага, бо ў пэўнай ступені разлічаны на дзяцей, на пенсіянераў, іншыя не вельмі заможныя катэгорыі

абяцальна. Каліярова гама лінейкі дасягаецца не за кошт фарбавальнікаў, іх там няма, яна ідзе ад натуральных насіць сыравіны.

— А зараз крышку пра ваш галаўны вытворчы скарэт... — Увесь год ішоў пошук новага прадукту, які разам з фірмовым пернікаў і «Фруктошам» мог бы стаць часткай нашага брэнда. У выніку доволі карпатлівага даследавання ўнутранага рынку, з аналізам запатрабаванасці тых ці іншых прадуктаў, іх затратнасці і імпартазамышальнасці, а таксама магчымасцў нашай уласнай вытворчасці такі прадукт, які нам здаецца, мы знайшлі. Каб не выдаваць раней часу ноў-хаў, скажу толькі, што гэта

пачанне з семачкамі, аўсянае пачанне з кунжутам, аўсянае пачанне з шакаладнымі драбніцамі (гэта спецыяльны шакалад, які не плавіцца пры высокіх тэмпературах). Выпусцілі новыя віды пернікаў. Па-ранейшаму карыстаюцца попытам нашы соусы і кетчупы, натуральны бочкавы квас. Працягваем працаваць над вафелькамі фруктовай групы, якіх больш не робіць ніхто. Гэта тэхналагічна складаны прадукт — з-за спецыфічнай вязкасці напаяняльніка, што часта выводзіць са строю аўтаматыку, але ён надзвычай папулярны. Запусцілі «Фруктош» — вафлі з карышч (дакладней — там абліччавая начынка з дабаўленнем карышчы).

Аздобиць нашу вафельную прадукцыю дапамогучы і новыя

— Якая эфектыўнасць гэтай працы? — Назаву толькі дзве важнейшыя пазіцыі. Пры ўсіх складанасцях нарошчваем аб'ёмы выпуску кандытарскіх вырабаў. І чакаецца, што год завершым з паўмільярдым прыбыткам. Для нашага прадпрыемства гэта немала, бо рэнтабельнасць нашай прадукцыі не вельмі высокая — недзе каля 8 працэнтаў. Фактычна ўвесь наш асартымент сацыяльна значны альбо набліжаецца да сацыяльна значнага, бо ў пэўнай ступені разлічаны на дзяцей, на пенсіянераў, іншыя не вельмі заможныя катэгорыі

абяцальна. Каліярова гама лінейкі дасягаецца не за кошт фарбавальнікаў, іх там няма, яна ідзе ад натуральных насіць сыравіны.

— А зараз крышку пра ваш галаўны вытворчы скарэт... — Увесь год ішоў пошук новага прадукту, які разам з фірмовым пернікаў і «Фруктошам» мог бы стаць часткай нашага брэнда. У выніку доволі карпатлівага даследавання ўнутранага рынку, з аналізам запатрабаванасці тых ці іншых прадуктаў, іх затратнасці і імпартазамышальнасці, а таксама магчымасцў нашай уласнай вытворчасці такі прадукт, які нам здаецца, мы знайшлі. Каб не выдаваць раней часу ноў-хаў, скажу толькі, што гэта

пачанне з семачкамі, аўсянае пачанне з кунжутам, аўсянае пачанне з шакаладнымі драбніцамі (гэта спецыяльны шакалад, які не плавіцца пры высокіх тэмпературах). Выпусцілі новыя віды пернікаў. Па-ранейшаму карыстаюцца попытам нашы соусы і кетчупы, натуральны бочкавы квас. Працягваем працаваць над вафелькамі фруктовай групы, якіх больш не робіць ніхто. Гэта тэхналагічна складаны прадукт — з-за спецыфічнай вязкасці напаяняльніка, што часта выводзіць са строю аўтаматыку, але ён надзвычай папулярны. Запусцілі «Фруктош» — вафлі з карышч (дакладней — там абліччавая начынка з дабаўленнем карышчы).

Аздобиць нашу вафельную прадукцыю дапамогучы і новыя

На канвееры — полацкія пернікі.

Больш за трыццаць гадоў бездаркова працуе на прадпрыемстве Таццяна ЦЕЦЯРУК. Партрэт перадаваў работніцы — на Дошчы гонару філіяла.

Вядучы інжынер-тэхнолаг Зарфія ВАЙЦЕХОВІЧ: «Нашы пернікі з начынкай, што мае водар вшні, на прылаўках доўга не ляжаць».

У цэху кансерваў. За станам абсталявання сочыць малады інжынер-тэхнолаг Іна КУПЦОВА.

Мікалай ПЕТРУШЭНКА:

«Без прыбытку ніякай рэабілітацыі быць не можа»

Ці можа прадпрыемства быць адначасова і сацыяльна карысным, і прыбытковым? Як паказаў візіт карэспандэнту «Звязды» на Полацкім філіяле ПУП «Элект» ГА «БелТІЗ», такое прад-

прыемства ёсць: гэтая арганізацыя, па-першае, дае магчымасць людзям з абмежаванымі магчымасцямі адчуць сабе паўнапраўнымі членамі грамадства, а па-другое, працуе рэнтабельна.

Дырэктар Мікалай ПЕТРУШЭНКА.

Галаўны інжынер Аляксандр БАХНОЎ і начальнік участка па вытворчасці вырабаў з ПВХ Вячаслаў НЕТЭЛІЦЬ для сучаснага аўтаматычнага абсталявання па рэзыцы шкла.

Таксама варта адзначыць, што прадукцыя Полацкага філіяла «Элект» каб заставіцца ўдасканаленай на рынку. У прыватнасці, як расказаў Аляксандр Бахноў, сёння тут ужо выкарыстоўваюць энергаберагальныя святлынікі. Наступны крок — гэта асваенне выпуску святлынікаў са святладыёдычнымі матрыцамі. Аднавядна выпрабаваны ўжо ідуць.

Гледзячы на такую працу, не верыцца, нас Расія таму выбрала, што мала нараканняў на нашу прадукцыю, — тлумачыць Аляксандр БАХНОЎ, галаўны інжынер Полацкага філіяла ПУП «Элект». — Возьмем, напрыклад, святлынік — гэта складаны выраб, хоць на першы погляд здаецца, што яго вельмі проста зрабіць. Але спачатку трэба вырабіць усю камплекцыю (мы яе амаль цалкам робім тут, у Полацку), а потым ужо сабраць святлынік. У нас, дарэчы, 100-працэнтны кантроль за якасцю вырабаў: гэта значыць, што ўсе этапы (у тым ліку і фінальную зборку) кантралююць майстры АТК. Такім чынам ніводны выраб, які не працуе, да спажываўца не трапляе.

«У гэтых людзей трэба вучыцца жыць»

Эканамічныя паказчыкі — гэта вельмі добра. Але ёсць такія каштоўнасці, якія грашамі не вымераюцца — гаворка ідзе пра тое, што ПУП «Элект» дае магчымасць інвалідам адчуць сябе роўнымі з іншымі людзьмі, самім зарабляць грошы і не лічыць сябе ўтрыманымі. У прыватнасці, на Полацкім філіяле працуе некалькі чалавек, якія амаль поўнасцю страцілі

зрок, і нагледзячы на гэта, яны не сядзяць у чатырох сценах, а ходзяць па працу: — Яны абсалютна сляпыя людзі, нічога не бачаць. Але выконваюць усю працу, — расказвае Аляксандр Бахноў. — Ведаецца, я ў іх шмат часу вучуся. Здаецца, нічога большага гора як нічога не бачыць, але для іх гэта і не беда — яны з гэтым жывуць, і паўнапраўна жывуць! А яны, здаровыя людзі, часам палец паражым і робім трагедыю — «ай-яй-яй, я непрацаздольны!» А гэтыя людзі, здавалася б, непрацаздольныя, але працуюць! Таму нам трэба ў іх вучыцца жыць.

У сваю чаргу дырэктар Мікалай Петрушэнка падкрэслівае, што пры ўсім гэтым запаніравана з працаўнікамі няма: калі ўжо інваліды прыйшлі на працу, то мусяць выконваць усё службовыя інструкцыі і праца-

Адна з лепшых штампоўшчыц Наталія ШЫМАНОўСКАЯ.

ваць. Але і ён таксама адзначае спецыфіку прадпрыемства: — Інавалідам не хочацца сядзець дома — ім хочацца нейкай стасункаў. Таму яны соды прыходзяць і паўнапраўна працуюць. Па сутнасці, што такое рэабі-

ЯШЧЭ АДЗІН ЗАЛАТЫ МЕДАЛЬ

Слова — дырэктару Полацкага заводу «Прамашрамонт» Сяргею СЯМІНАВУ.

— Заводу ў наступным годзе споўніцца 65, так што гісторыя ў прадпрыемстве доволі багатая, і добрых традыцый шмат. Галаўная з іх — працаваць старанна і берагчы людзей. У няпростых умовах калектыву ўдаецца захаваць і папаўняць. Сёлета таксама прайшоў атрад маладых спецыялістаў.

На гэты год была вялікай вытворчай праграма, таму працавалі доволі напружана, без прастояў. На патаку былі расейскія ўгнаенні, якія трэба было мадыфікаваць, збожжавыя сушыльнікі, цеплагенератары, бочныя газавыя і вадкаснанапільныя гарэлкі рознай магутнасці для камплектацыі аўтаматызаваных ацяпляльных катлоў і хлэбапечарных печаў (на выпуск гарэлак зробім упор і ў наступным годзе), шмат іншай патрэбнай вёсцы прадукцыі.

На айчынным рынку ў гэтым годзе знайшлі прымяненне нашы акучнік бульбы, а таксама загрузачны борт для «МАЗаў», які цалкам аўтаматызаваў працэдуру загрузкі насення, угнаенняў, іншых сыпчавых грузаў.

Прапануем гаспадаркам кормараздатчыкі, якія дапамагаюць зменшыць долю ручной працы. Выпускаем запчасткі, выконваем значныя аб'ёмы рамонтных работ сельскагаспадарчай тэхнікі і рухавікоў да прадпрыемства. Прыклад нашага філіяла, усю «Элект» паказвае, што і такія спецыфічныя прадпрыемствы могуць быць прыбытковымі.

Матэрыялы падрыхтавалі Павел БЕРАСНЕЎ, Алена ДАЎЖАНОК, Фота Мары ЖЫЛІНСКАЯ. УНП 300080469.

пошук спецыялістаў канструктарскага аддзела, які цесна супрацоўнічае з інстытутамі Нацыянальнай акадэміі навук, штогод з'яўляюцца новыя машыны.

Сёлета ў нас — новы кормараздатчык, а таксама расейскі РДУ-7,5 для палівальных угнаенняў, які праходзіць выпрабаванні. Угнаенні — хімічна агрэсіўны матэрыял, і ў новай машыне прымянілі бункер з нержавеючай сталі, каб расейскія службы доўга гады. Пры вырабе іншых яго вузлоў і дэталю таксама выкарыстаны каразіўнастойлівыя матэрыялы.

І доволі творча канструктары папрацавалі над збожжавышылкай — з пункту гледжання імпартазамышальнасці яе вузлоў і дэталей.

Разам з сумеснікамі рытуемса асабіста выпуск машыны з нізкім цісам на грунт — самаходнага апырскваль-

выкарыстоўваць яе пад уласную праграму, але і браць заказы ад іншых прадпрыемстваў. Замежныя вытворцы, як я пераканаўся на выставе ў Гановеры, усё часцей комплектуюць сельскагаспадарчую тэхніку электронікай. Такую задачу па-

ставілі перад сабой і мы, канструктарскі аддзел пачаў працаваць у гэтым кірунку. Праўда, цэны на такую тэхніку ў тым жа Гановеры былі «касмійныя». І нам давядзецца сур'ёзна пашукаць разумныя суданосныя паміж цаной і якасцю. Каб, скажам, той жа навігатор ці электронны вагі для ўгнаенняў у раскідвальніку адчувальна не паўплывалі на яго кошт.

«Цеплагенератар — адзін з галаўных вузлоў зернесушыльнага комплексу М-819», — тлумачыць начальнік канструктарскага бюро Віктар КАЗЛОЎ.

Самаходны апырсквальнік АС «Палата» дэманструе начальнік інструментальнага цэха Алег ЛАПЫРОЎ.

Вядзём настойлівы пошук інвестараў, працуем, у прыватнасці, з расійскімі фірмамі. З Расіяй супрацоўнічаем даўно. Іншая справа, што зараз выходзім на прадрыхтоўку больш аб'ёмных кантрактаў. Нашы расійскія партнёры апошнім часам зацікаўлены ў стварэнні сумесных прадпрыемстваў ці сумеснай вытворчасці, — прапароўваем такія магчымасці. Ёсць напраўкі па Смаленскай і Варонежскай абласцях, з Тулай і Санкт-Пецярбургам, — нават з'явіліся кантакты з Новосібірскам. А ўчора ў нас была дэлегацыя групы кампаній з Пскова. Госці прывялі зацікаўленасць і гатовы працаваць з намі.

У Варонежы гэтай восенню праходзіў Усерасійскі аграрнапрамысловы форум, а ў яго рамках — мікроязіянальная выстаўка.

Нашы прадстаўнікі вазілі на рэнаваны расейскія мінеральныя прадпрыемствы РДУ-1,5 і гарэлку БГ-Г-0,34. Уздзелнікі цікавіліся і нашымі мабільнымі зернесушылкамі, самаходнымі апырсквальнікамі, доволі дэфіцытнымі газавымі гарэлкамі, іншай нашай прадукцыяй. Завяляюцца дзеляцца сувязі, якія могуць быць карыснымі.

Прыёмам, што наша дэлегацыя прывезла з гэтага аграрнапрамысловага форуму яшчэ адзін залаты медаль.

У сваёй працы абіраемса адчувальную дапамогу ДВА «Белгасмаш», якое садзейнічае нам і заказамі, і закупкай металу, і ў рэалізацыі тэхнікі. Характэрны прыклад: учора па ініцыятыве аб'яднання адправілі ў Венесуэлу ўстаноўку для працэсування насення прадукцыяй з дзясцяў тун у гадзінку, выкананую ў «трапічным» варыянце. Так што працэнт і на ўраджай далёкага катывента.

Гутарылі Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ і Яўген ПЯСЕЦКІ (фота). УНП 300075193.

За станком плазменнай рэзкі металу — вопытны апэратар Іван КОЛАСАЎ.

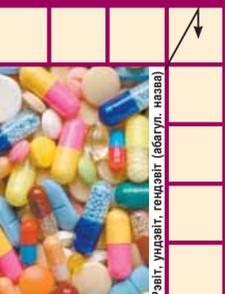

«Цеплагенератар — адзін з галаўных вузлоў зернесушыльнага комплексу М-819», — тлумачыць начальнік канструктарскага бюро Віктар КАЗЛОЎ.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Адмет-не во-зера на Беларусі	Паркавы атракцый	Тое, што і саман	Вялікая рака ў Польшчы	Гульня з авальным мячом
«Рабінзон Круза» (аўтар)	Стары сасновы лес	Частка конкавай вупражы	Пачатак мелодыі са слабага такту	Маладая авечка
Ваенная форма прывітання	Зялёныя водарасці ў «ціхай» вадзе	Апарат для лікавай адзнакі	Галаўны ўбор	Плацеж-ны бан-каўскі дакумент
«Вусатая прэсна-водная рыба	Ільдзіна тарчма над па-верхняй	Дарожна-будаўні-чая машына	Назва Цэнтраль-най Бярэзіны ў XV—XVIII ст.ст.	Трава другога ўжосу
Курорт у Крыме	Штат на захадзе ЗША	Навес над ка-лодзежам, кіёскам	Дахавы і ізаля-цыйны матэрыял	Вёска ка-лі Ашман, мясціны Багушэ-віча
Раствор шчуры ў вадзе	Навес над ка-лодзежам, кіёскам	Дахавы і ізаля-цыйны матэрыял	Вёска ка-лі Ашман, мясціны Багушэ-віча	Складнік малеку-лы

Робіт, укавайт, гелаваніт (абавіт, наваўт)

Вам яшчэ не надакучылі розныя шарыкі з пластыку і пенапласту? Калі вы зараз завітаеце ў крамы ці кірмашы, заўважыце, што асартымент асабліва не памянўся. Хіба што ў супрацьвагу завалам з кітайскіх шарыкаў пачалі з'яўляцца рэчы а-ля «хэндмэйд» — зробленыя з дроту, дрэва і тканіны. Так што вы пры жаданні лёгка можаце падмануць гасцей, быццам самі зрабілі. Хаця навошта падманваць? Хіба мы не здольныя зрабіць упрыгажэнні ўласнымі рукамі?

Выклік кітайцам?
У знак пратэсту ўсялякаму шырапажыву ў гэтым снежні мы прычыпова не будзем набываць упрыгажэнні (дарэчы, самая танная цацка, якую ўдалося зараз

пабачыць, пластыкавая шышка, каштавала 4 тысячы рублёў). Мы нават матэрыял для вырабы набываць не станем, а чараваць будзем з таго, што пад рукамі. Паверце, любы дом — скарбонка патэнцыйных упрыгажэнняў. Варта толькі зазірнуць у шафы. Так, багацце сабралі, валачэм усё на працу і ператвараем рэдакцыю ў «май-стэрню Дзеда Мароза».

На тое, каб зрабіць шкляны шарык, пайшло менш за дзве хвіліны. Старую лямпачку расфарбоўваем, а зверху чапляем банцік. Малюнак можна нанесці перманентным маркерам, альбо вітраж-нымі фарбамі. Калі апошніх няма, проста дадайце гуаш у клей ПВА — і можаце рабіць тыя самыя «вітражныя» малюнкi. Між іншым, цудоўныя атрымліваюцца на

ёлку матылькі і птушкі, расфарбаваныя такім чынам, а загатоўка выразаецца са звычайнай пластыкавай бутэлкі.
Фарбамі можна абнавіць старыя шарыкі, якія ў вас захоўваюцца дома. А можа, вы здолееце зрабіць шар-загатоўку з кавалка пенапласту? Хочаце — пафарбуйце шары ў сярэбраны ці залацісты колер альбо стварыце які-небудзь непаўторны малюнак — прычым не абавязкова фарбамі — наклеіце стразы, каляровае пер'е, кавалкі футра ці нейкай прыгожай тканіны, зрабіце «спаднічку» з карункі альбо прыдумайце «шапачку» для металічнай пяці, за якую вешаецца шарык на ёлку. А яшчэ можна цацку абмазаць клеем і абмакнуць у россып са стразы, пацерак. Ці акуратна абгарнуць у прыгожую тканіну, напрыклад, шоўк, атлас ці тэя ж карункі.

А чаму б не зрабіць упрыгажэнні з самых розных бутэлек, напрыклад, з-пад лекаў? Прычым можна проста насыпаць у бутэчку стразы, пацерак, кавалкаў мішуры альбо пакласці ланцужок ці «фенечку».

Ахвяруем сніданак?

Сніданак мы таксама пусцілі на ўпрыгажэнні. З ліста кардону (паддзізе і ўпакоўка ад геркулесу ці кардонка з-пад абтукі) выразаем сілуэт, намазваем клеем і зверху насыпаем крупы (падыдучы гарох, макароны, фасолья).

Між іншым, самыя першыя ўпрыгажэнні на ёлцы былі менавіта ядомымі. Да вырабы штучных упрыгажэнняў — шарыкаў — думаліся, калі здарыўся неўраджай яблыкаў.
На ёлку павесім садавіну, якую можна абгарнуць у фольгу ці прыгожую ўпакоўкавую паперу альбо апраўціць — напрыклад, прычыпіць шапачку на мандарын, спаднічку на яблык.

Калі дазваляе час, можна зрабіць каралеўскае ўпрыгажэнне. Дарэчы, у XVI стагоддзі людзі верылі, што шарыкі, зробленыя з цытрусаваў і ўпрыгожаныя гваздзікай, засцерагаюць ад хвароб. Лепш такія ўпрыгажэнні рабіць за некалькі тыдняў да свята. У лупіне апельсіна можна выразаць розныя ўзоры і засушыць. Альбо ўзоры прыдаюцца з гваздзікі (можна дадаць «кампазіцыю» імбір, ваніль, зорачкі анісу). Варта яшчэ ўкачаць ваш выраб у сумесь прыпраў з парашку мускатнага арэха і анісу.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

СУДОКУ. У квадраце 9-9 клетак размясціце лічбы ад 1 да 9 уключаючы такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3-3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтараў.

4								

7	8	8	1	4	1	5	3	2	9
2	5	1	2	3	8	3	8	9	6
3	4	9	4	2	7	2	6	5	1
4	8	7	2	9	3	6	1	4	5
5	6	7	3	4	7	1	5	4	2
6	8	8	4	2	9	8	7	3	6
7	1	5	4	2	9	8	7	3	6
8	4	9	6	8	6	3	5	3	2
9	6	8	6	8	4	2	7	1	5
4	8	6	1	7	2	3	9	5	1

Новы год без гарэлкі
Калі в. Дзівін (Кобрынскі раён) увагу ўдзельнікаў інспектару прыгннула павозка. Цікаўнасць міліцыянераў была задаволена. Мясоцы пенсіонер перавозіў 1800 літраў брагі, якую і канфіскавалі. Засталося знайсці ў лесе самагонны апарат.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

СЕННЯ

Месяц
Апошняя квадра 18 снежня.
Месяц у сузор'і Скарпіёна.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	9.25	16.48	7.23
Віцебск	9.23	16.30	7.07
Магілёў	9.16	16.38	7.22
Гомель	9.03	16.44	7.41
Гродна	9.39	17.05	7.26
Брэст	9.31	17.15	7.44

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

НАДВОР'Е на зяўтра

Горады	Тэмпература
Віцебск	-4...-2°C
Гродна	-5...-3°C
Мінск	-5...-3°C
Магілёў	-3...-1°C
Брэст	-2...0°C
Гомель	-1...+1°C

Геамагнітныя ўзрушэнні

ВАРШАВА -1...+1°C, КІЕЎ 0...+2°C, РЫГА -1...+1°C, ВІЛЬНЮС -5...-3°C, МАСКВА -5...-3°C, С.ПЕЦЯРБУРГ 0...+2°C

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

ЛЕПШЫЯ ДЗЯДЫ МАРОЗЫ І СНЯГУРКІ — НА ЛАГОЙШЧЫНЕ!

ФІНАЛ трэцяга адкрытага Рэспубліканскага конкурсу прайшоў 16 снежня ў Нацыянальным цэнтры мастацкай творчасці дзяцей і моладзі. Сваё майстэрства на званне самых лепшых святочных герояў прадставілі дваццаць пар з усіх рэгіёнаў краіны.
Навагодні парад-дафіле, забаўляльныя гульні, святочны канцэрт, конкурсы і забавы — нават даросляў, што прысутнічалі ў зале, з задавальненнем слявалі і чыталі вершы нараўне з дзеткамі. На сцэне цэнтры, нарэшце, наступіла сапраўдная зіма — гульня ў снежкі, «марозныя» танцы. Наравне з гаюльнымі святочнымі героямі ў забаўляльных гульнях удзельнічаў сімвал надыходзячага новага года — Дракон.
Сэрцы глядачоў і журы пакарылі Дзед Мароз і Снягурка з Лагойшчыны — Віталь Халадок і Наталля Казачонак. Менавіта яны прымуць удзел у парадзе Дзядоў Марозаў і Снягурак у Мінску, а таксама правядуць абласныя навагоднія ранішкі.
Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

Віншваем Мікалая Віктаравіча КАЗЛОУСКАГА з 50-годдзем!

Желаем сонечнага свята,
— Дай фламастар. Палец трэба пафарбаваць.
— Навошта?
— У гэці іду, а шкарпэтка дзірава.
Любовью, радасцю, теплом.
Пусть будет всё, что сердце любит,
Придет на долгие года.
Пусть в жизни всё нормально будет
Сегодня, завтра и всегда.
Родныя і сябры.
в. Новыя Рубяжэвічы.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

Уважнемся

Студэнцкі інтэрнат.
— Дай фламастар. Палец трэба пафарбаваць.
— Навошта?
— У гэці іду, а шкарпэтка дзірава.
Яны скончылі школу без Гугла і Вікіпедыі.

Дом у Андэжэліны Джолі пытанне «адкуль бярэцца дзецi» задаюць не дзеці, а Брэд Піт.
— Аркаша, дадому!
— Мама, мне яшчэ год служыць...
Паважайце сваі бацькоў.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

БЕЛМЕТАЛЛ

Первый и основной поставщик металлопроката

Оптовая и розничная торговля металлопрокатом, метизной продукцией и строительными материалами

- ТРУБЫ вгп, эл/св, проф, х/д, г/д, нержавеющей
- ЛИСТ г/к, х/к, оцинкованный
- АРМАТУРА кл АІ, А ІІІ, А500С
- БАЛКА
- ШВЕЛЛЕР
- УГОЛОК
- КРУТ
- ШЕСТИГРАНИК
- КВАДРАТ
- ПОЛОСА
- ПРОВОЛОКА
- КАНАТЫ
- ЭЛЕКТРОДЫ СВАРОЧНЫЕ

Окажем услуги

Размотка, правка и резка бухтовой арматуры
Рубка, гибка, резка металлопроката в размер
Изготовление металлоконструкций по чертежам заказчика

220075 Мінск пр. Партизанаў, 174 к.301
E-mail: belmetall@mail.by www.belmetall.com

1879 год — Томас Альва Эдысан правёў дэманстрацыю работы лямпы напальвання.

1917 год — утворана Усерасійская надзвычайная камісія па барацьбе з контррэвалюцыяй і сабатажам (ВЧК).

«Калі хоць крыху не адхіліцца ад свету, то будзеш надобны да матылька»

«Цытата дня»: што ляжыць у агоні, і барана, што б'ецца галавой у варты. Як жа тут знайсці спакой і ічасце?»
Хун Цзычэнь (XVII ст.), кітайскі мысліцель.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОВСКІ, У. ДЗІНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СІВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, В. ПАЗНЯКОЎ.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (г.р./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, сакратарыята — 282 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыя: 292 22 03.

http://www.zviadzda.by; ПРЭСМЫ тэл./факс: 287 17 79, РЭКАМАНДЫ e-mail: rek@zviadzda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнацца за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009, 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.380. Індэкс 63850. Зак. № 6051. Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнацца за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009, 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.380. Індэкс 63850. Зак. № 6051. Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12